

БАТЛАВ.

БОАЖА-НЫ ХҮРЭЭЛЭН БУЙ ОРЧНЫ БОДЛОГЫН ХЭРЭГЖИЛТИЙН ГАЗРЫН
ДАРГА...../ Г.ЭНХМӨНХ/

ЗӨВШӨӨРЧ, ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ ҮҮРЭГ ХҮЛЭЭСЭН:

“ПЕТРО МАТАД” ХХК-ИЙН ГҮЙЦЭТГЭХ ЗАХИРАЛ/А.ГЭРЭЛТ-ОД/

**ДОРНОД АЙМГИЙН МАТАД СУМЫН НУТАГТ ОРШИХ ГАЗРЫН ТОСНЫ
АШИГЛАЛТЫН БҮТЭЭГДЭХҮҮН ХУВААХ ГЭРЭЭТ МАТАД ХХ ТАЛБАЙН
2025 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ**

/Газрын тос ашиглах тусгай зөвшөөрлийн дугаар: /696/

/Регистрийн дугаар: 2867095/

Хянасан:

БОУАӨЯ-ны ХБОБХГ-ын мэргэжилтэн...../З.ЦОГТБАЯР/

Боловсруулсан:

“Петроматад” ХХК – ийн ХАБЭАБО – ны хэлтсийн орлогч дарга.....

/С.НАРАНЖАРГАЛ/

“Петроматад” ХХК – ийн Байгаль орчны мэргэжилтэн.....

/М.БОЛОРЧИМЭГ/

АГУУЛГА

БҮЛЭГ I. ТӨСЛИЙН ТОВЧ ТАНИЛЦУУЛГА.....	5
1.1 Төслийн тодорхойлолт.....	5
1.2. 2025 онд хийгдэх ажлын танилцуулга	5
1.3. Газрын тосны салбарын технологи ажил.....	6
1.3.1 Гурван хэмжээст (3D) чичирхийллийн судалгаа.....	6
1.3.2 Цооногийн өрөмдлөг.....	8
1.3.3 Цооногийн туршилт	11
1.3.4. Шингэн хагалбар	13
1.3.5 Газрын тос олборлолт	15
1.3.6 Түүхий тосны тээвэрлэлт, эрчим хүчний хангамж	18
1.4. Ажилчдын тоо, ажиллах горим.....	19
БҮЛЭГ 2. ТӨСӨЛ ХЭРЭГЖИЖ БҮЙ БҮС НУТГИЙН БАЙГАЛЬ ОРЧИН БОЛОН НИЙГЭМ ЭДИЙН ЗАСГИЙН ТӨЛӨВ БАЙДЛЫН ТОВЧ ТАНИЛЦУУЛГА	21
2.1. Физик газарзүйн мужлал болон байгалийн бүс бүслүүр.....	21
2.2. Газрын гадарга болон хэрчигдэл	21
2.3. Ландшафт	21
2.4. Цаг уур, уур амьсгал	21
2.5. Геологийн тогтоц ба геологийн хэвшлүүд.....	23
2.6. Гадаргын ус.....	23
2.7. Газрын доорх ус.....	23
2.8. Хөрсөн бүрхэвч	23
2.9. Ургамлан нөмрөг.....	24
2.10. Амьтны аймаг	24
2.11. Тусгай хамгаалалттай газар нутаг	24
2.12. Нийгэм, эдийн засаг	24
БҮЛЭГ 3. ТӨСЛИЙН ГОЛ БА БОЛЗОШГҮЙ СӨРӨГ НӨЛӨӨЛЛИЙН ТОВЧ ТОДОРХОЙЛОЛТ	26
3.1. Төслөөс байгаль орчинд үзүүлэх сөрөг нөлөөллийн хураангуй.....	26
3.2. Нийгэм эдийн засагт үзүүлэх гол болон болзошгүй нөлөөллийн эх үүсвэр	27
БҮЛЭГ 4. ТУХАЙН ЖИЛИЙН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫГ ХАМГААЛАХ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ ГОЛ ЗОРИЛТ, ХАМРАХ ХҮРЭЭ	27
4.1. СӨРӨГ НӨЛӨӨЛЛИЙГ БУУРУУЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ	32
4.2. Нөхөн сэргээлтийн төлөвлөгөө.....	43
4.3. Дүйцүүлэн хамгаалах арга хэмжээний төлөвлөгөө.....	45
4.4. Нүүлгэн шилжүүлэх, нөхөн олговор олгох арга хэмжээний төлөвлөгөө	46
4.5. Түүх соёлын өвийг хамгаалах арга хэмжээний төлөвлөгөө	46
4.6. Осол эрсдлийн менежментийн төлөвлөгөө	47
4.7. Хог хаягдлын менежментийн төлөвлөгөө	49

4.7. Химийн бодисын эрсдлийн менежмент	
4.8. Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөр	53
4.9. Удирдлага зохион байгуулалтын арга хэмжээний төлөвлөгөө	55
4.10. БОМТ-ний хэрэгжилтийг нөлөөлөлд өртөх оршин суугчид, оролцогч талуудад тайлагнах хуваарь	57
АШИГЛАСАН МАТЕРИАЛ.....	83

ХҮСНЭГТИЙН ЖАГСААЛТ

Хүснэгт 1. 1. 2025 онд хэрэгжүүлэх ажлын төлөвлөгөө	Error! Bookmark not defined.
Хүснэгт 1. 2. Техник, тоног төхөөрөмж	
Хүснэгт 1. 3. Олборлолтын цооног өрөмдөхөд ашиглах багаж тоног, төхөөрөмж	
Хүснэгт 1. 4. Туршилт, үйлчилгээнд ашиглах техник, тоног төхөөрөмж	
Хүснэгт 1. 5. Шингэн хагалбарт ашиглах тоног төхөөрөмж	
Хүснэгт 1. 6. Олборлолтын цооног бүр дээр суурилуулах ил болон далд төхөөрөмжүүд	
Хүснэгт 1. 7. Олборлолтын үеийн үйл ажиллагаанд ашиглах нэмэлт тоног төхөөрөмж, тээврийн хэрэгсэл	
Хүснэгт 1. 8. Ажлын үргэлжлэх хугацаа болон ажиллах хүчний нэгдсэн мэдээлэл	
Хүснэгт 1. 9. 2025 оны унд ахуйн усны хэрэглээ	
Хүснэгт 1. 10. Техникийн усны хэрэглээ	
Хүснэгт 1. 11. Хоногт ашиглах усны хэмжээ, м ³	
Хүснэгт 1. 12. 2025 онд ашиглах нийт усны хэмжээ	
Хүснэгт 2. 1. Уур амьсгалын тойм	25
Хүснэгт 2. 2. Хүн амын тоон үзүүлэлт	28
Хүснэгт 2. 3. Матад сумын малын тоон үзүүлэлт	28
Хүснэгт 3. 1. БОННУ-ээр тогтоосон төслийн гол ба болзошгүй нөлөөлөл	29
Хүснэгт 3. 2. Нийгэм эдийн засагт үзүүлэх нөлөөллүүд	30
Хүснэгт 4. 1. Агаарын чанарт нөлөөлөх сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөө	32
Хүснэгт 4. 2. Гадаргын ба газрын доорхи усны нөөцөд үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөө	34
Хүснэгт 4. 3. Хөрсөн бүрхэвчид үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөө	36
Хүснэгт 4. 4. Ургамлан нөмрөгт үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөө	38
Хүснэгт 4. 5. Амьтны аймагт үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөө	40
Хүснэгт 4. 6. Нөхөн сэргээлтийн төлөвлөгөө	42
Хүснэгт 4. 7. Биологийн олон янз байдлыг дүйцүүлэн хамгаалах арга хэмжээний төлөвлөгөө	44
Хүснэгт 4. 8. Нүүлгэн шилжүүлэх, нөхөн олговор олгох арга хэмжээний төлөвлөгөө	45
Хүснэгт 4. 9. Осол эрсдлийн менежментийн төлөвлөгөө	46
Хүснэгт 4. 10. Хог хаягдлын менежментийн төлөвлөгөө	48
Хүснэгт 4. 11. Химийн бодисын эрсдлийн менежментийн төлөвлөгөө	51
Хүснэгт 4. 12. Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөр	53
Хүснэгт 4. 13. Удирдлага зохион байгуулалтын арга хэмжээний төлөвлөгөө	55
Хүснэгт 4. 14. БОМТ -ний хэрэгжилтийг нөлөөлөлд өртөх оршин суугчид, оролцогч талуудад тайлагнах хуваарь	57
Хүснэгт 4. 15. БОМТ -ний зардлын хураангуй	58

ЗҮРГИЙН ЖАГСААЛТ

Зураг 1. 1. Матад ХХ талбайн байршил	5
--	---

Зураг 1. 2. Чичирхийллийн судалгааны ажлын схем	7
Зураг 1. 3. Bv620-lf төрлийн вибратор.....	7
Зураг 1. 4. Вибраторийн машин уян харимхай долгион үүсгэж буй нь	7
Зураг 1. 5. Вибраторийн машин уян харимхай долгион үүсгэсний дараа	7
Зураг 1. 6. Өрмийн цамхгийн схем	8
Зураг 1. 7. Хаягдлын сангийн план зураг	Error! Bookmark not defined.
Зураг 1. 8. Өрөмдлөгийн шингэн хаягдлын санг бэлтгэх байдал	14
Зураг 1. 9. Шингэн хагалбар хийх ажлын бүдүүвч	16
Зураг 1.10. Сүмбэн бүлүүрт шахуургын ил болон гүний төхөөрөмжийн бүтэц	17
Зураг 1.11. Дан цооногоор олборлох систем	17
Зураг 1.12. Технологийн усны худаг, худгийн тоолууржуулалт ба гэрчилгээ	17

ХАВСРАЛТ

Хавсралт 1: Петро Матад ХХК – Улсын бүртгэлийн гэрчилгээ	59
Хавсралт 2: Петро Матад ХХК Аж ахуйн үйл ажиллагааны тусгай зөвшөөрөл	60
Хавсралт 3: Аж ахуй нэгжийн үйл ажиллагаа явуулах тусгай зөвшөөрлийн тушаал	61
Хавсралт 4: Аж ахуй нэгжийн үйл ажиллагаа явуулах тусгай зөвшөөрлийн тушаалын хавсралт	62
Хавсралт 5: Химийн бодисын агуулахын дүгнэлт	63
Хавсралт 6: Химийн бодисын тусгай зөвшөөрөл	64
Хавсралт 7: Орд ашиглах төлөвлөгөөний нүүр	65
Хавсралт 8: Матад ХХ ашиглалтын талбайн БОННУ-ний тайлангийн нүүр	68
Хавсралт 9: ТХГН-ийн тухай хуулиар тогтоосон хамгаалалттай газар нутагтай давхацсан эсэх тодорхойлолт	69
Хавсралт 10. Дорнод аймгийн Байгаль орчин, аялал жуулчлалын газрын 2024 оны БОМТ – тэй танилцсан тухайн албан тоот	71
Хавсралт 11. 2025 оны БОМТ-ний барьцаа байршуулсан баримт	72
Хавсралт 12. 2024 оны Байгаль Орчны Менежментийн Төлөвлөгөөний биелэлтийн тайлангийн гүйцэтгэлийн үнэлгээ	73
Хавсралт 13. БОАЖЯ-аас байгаль орчныг нөхөн сэргээх дансанд байршуулсан төлбөрийн тооцоо нийлсэн тухай баримт	738

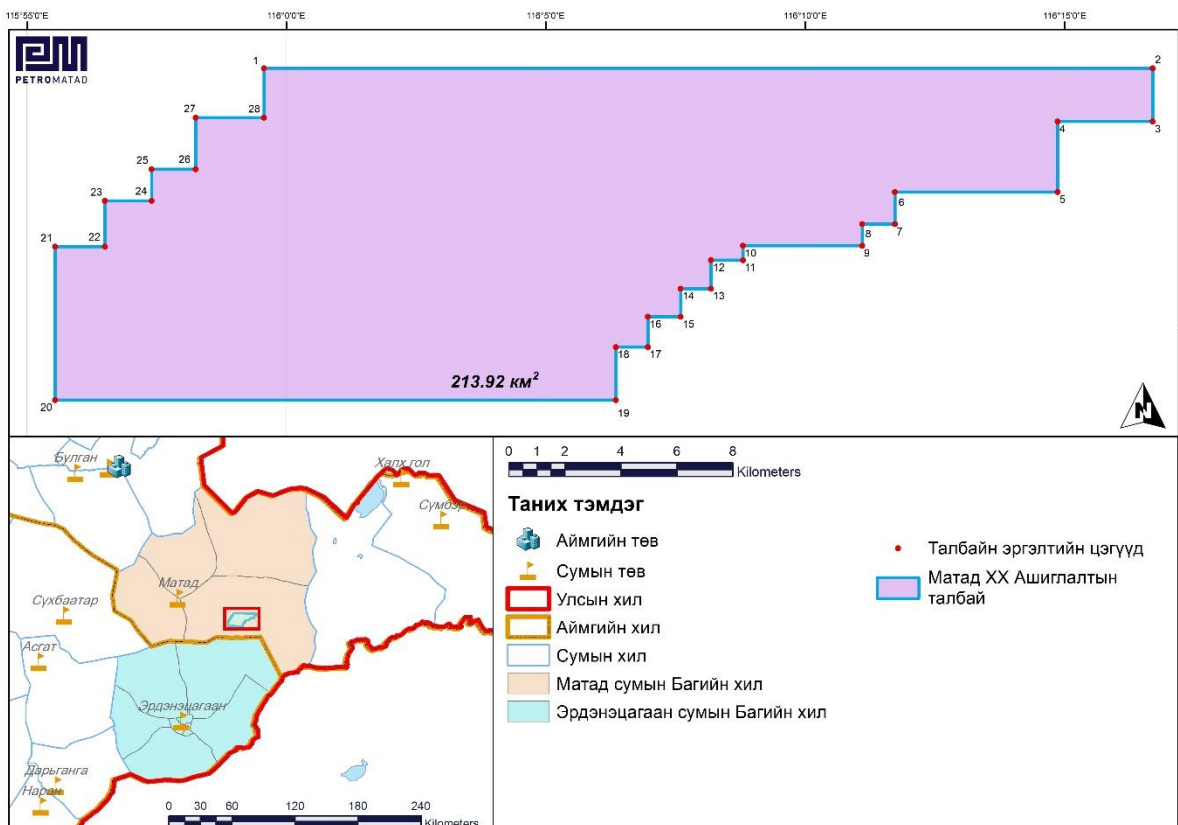
БҮЛЭГ I. ТӨСЛИЙН ТОВЧ ТАНИЛЦУУЛГА

1.1 Төслийн тодорхойлолт

Төслийн нэр: Газрын тосны ашиглалтын “Матад ХХ” талбайн 2025 оны байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө

Төсөл хэрэгжүүлэгч: “ПЕТРО МАТАД” ХХК

Төслийн байршил: Төслийн талбай нь Дорнод аймгийн Матад сумын Эрдэнэбадрах багийн нутагт 213.92 км² газрыг хамарна. Дорнод аймгийн төв Чойбалсан хотоос 198 км, Улаанбаатар хотоос 798 км алслагдан оршдог.

Зураг 1. 1. Матад ХХ талбайн байршил

“Петро Матад” ХХК нь БХГ-т Матад-ХХ талбайд 2007 оноос эхлэн газрын тосны хайгуул судалгааны ажил хийж байна. Энэ хугацаанд талбайн хэмжээнд хүндийн хүч, соронзон орны судалгаа, 1778 тууш.км 2 хэмжээст чичирхийллийн судалгаа, 133.6 км² талбайд 3 хэмжээст чичирхийллийн судалгаа, хайгуулын 14 цооног өрөмдөж нийт 64 гаруй сая ам доллар зарцуулж ирсэн ба дээрх судалгааны үр дүнд түшиглэн, тус талбайн 213.92 км² талбайг сонгон авч, газрын тосны ашиглалтын үйл ажиллагаа явуулахаар төлөвлөн МУ-ын Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн сайдын 2021 оны 7-р сарын 02-ны өдрийн А/186 дугаар тушаалаар газрын тос ашиглах тусгай зөвшөөрлийг авсан.

1.2. 2025 онд хийгдэх ажлын танилцуулга

Ийнхүү манай компани олон жилийн хайгуул судалгааны ажлын үр дүнд олборлолтын шат руу шилжээд байгаа бөгөөд олборлолтыг үргэлжлүүлэхээр төлөвлөөд байна.

Хүснэгт 1. 1. 2025 онд хэрэгжүүлэх ажлын төлөвлөгөө

Жил	3D чичирхийллийн судалгаа	Өрөмдлөг	Цооногийн туршилт	Шингэн хагалбар болон цооног гүйцээлтийн ажил	Олборлолт, бусад үйл ажиллагаа	Бүтээн байгуулалт
		Олборлолтын цооног				
	-					
2025	--*--	Цэн тогоруу-1 (2019 онд өрөмдсөн)	-	-	Олборлолт эхэлсэн, шаардлагатай бол цооногт засвар үйлчилгээний ажил хийгдэнэ	Дан цооногоор олборлох төхөөрөмж, байгууламжийг суурилуулсан
	--*--	Цэн Тогоруу – 2 цооногт судалгаа хийгдэнэ	Цэн Тогоруу – 2 цооногт судалгаа хийгдэнэ	Цэн Тогоруу – 2 цооногт судалгаа хийгдэнэ	Цэн Тогоруу – 2 цооногт судалгаа хийгдэнэ	-
	--*--	Мазаалай – 1 цооногт судалгаа хийгдэнэ	Мазаалай – 1 цооногт судалгаа хийгдэнэ	Мазаалай – 1 цооногт судалгаа хийгдэнэ	Мазаалай – 1 цооногт судалгаа хийгдэнэ	-

1.3. Газрын тосны салбарын технологи ажил

1.3.1 Гурван хэмжээст (3D) чичирхийллийн судалгаа

Газрын тос агуулж буй газрын гүний геологийн бүтэц, тогтцыг тодорхойлох хайгуулын үндсэн аргууд нь 2 болон 3 хэмжээст чичирхийллийн судалгааны ажил ба уг судалгааг тэсэлгээний болон вибро-сейсмийн гэсэн 2 аргачлалаар хийж гүйцэтгэдэг.

“Петро Матад” ХХК нь 2025 онд гүйцээх хайгуулын ажлын хүрээнд нийт 200 км² хүртэлх талбайд 3 хэмжээст чичирхийллийн судалгааны хээрийн хэмжилтийг вибро-сейсмийн аргачлалаар хийхээр төлөвлөж байна. Вибро-сейсмийн аргачлал нь тэсэлгээний цооног өрөмдөж, газарт олон тооны нүх үүсгэдэггүй тул байгаль орчинд ээлтэй технологи юм.

Гурван хэмжээст (3D) чичирхийллийн судалгааны ажлыг гүйцэтгэх техник, тоног төхөөрөмж ба хэмжилтийн схемийг Зураг 1.2-1.5 болон Хүснэгт 1.3, хээрийн ангийн бүдүүвчийг Зураг 1.6-д тус тус үзүүлэв.

Хүснэгт 1. 2. Техник, тоног төхөөрөмж

№	Төрөл	Зориулалт	Тоо
Хайгуулын багийн удирдлага ба тээвэрлэлт			
1	Хьюндай ачааны машин	Тээврийн машин/Монгол/	1
2	Жийп	ХХАБА ба Чанарын хяналт баг	1

3	Жийп	Орон нутгийн харилцаа/Монгол/	1
4	Бага оврын автобус	Мах тээвэр	2
5	Жийп	Төслийн менежер	1
6	Жийп	Захиалагч	2
7	Шатахууны машин	Шатахуун хадгалах/35тн/	1
Хэмжилтийн баг			
8	Trimble R7 R8	РТК	8+2
9	Бага оврын автобус	Хүн тээвэр	2
10	Жийп	Хүн тээвэр	1
Вибраторын баг			
11	BV620-LF	Вибратор	5
12	Бага оврын автобус	Жолооч хүргэх	1
13	Шатахуун машин	Вибраторуудад шатахуун түгээх	2
Бичиглэлийн баг			
14	Sercel 428L	Бичиглэлийн систем	1
15	FLDV	Хайрцаг	6000
16	LUL	Тэжээлийн станц	
17	30DX-10	Геофон	6200
18	SMT - 200	Геофон тестлэгч	2
19	Жийп	Төслийн менежер	1
20	Linkstar	Хиймэл дагуулын хүлээн авагч	2
21	Dongfeng (EQ2162N)	Шугам шалгагч	2
22	Бага оврын автобус	Шугамын баг	12
23	Пик-ап	Шугам шалгагч	8
24	Пик-Ап	Цэвэрлэгээний баг	1
25	Пик-Ап	Засварын баг	1
26	Жийп	Хамгаалалт	2

Зураг 1. 2. Чичирхийллийн судалгааны ажлын схем

Зураг 1. 3. Bv620-lf төрлийн вибратор

Зураг 1. 4. Вибраторийн машин уян харимхай долгион үүсгэж буй нь

Зураг 1. 5. Вибраторийн машин уян харимхай долгион үүсгэсний дараа

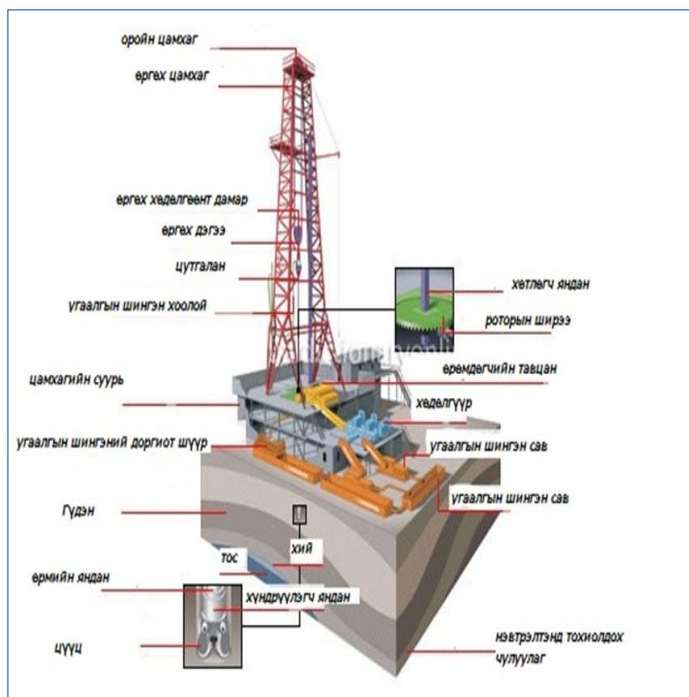
1.3.2 Цооногийн өрөмдлөг

Геологи, геофизикийн урьдчилсан судалгааны үр дүнд тогтоосон газрын тос агуулж болох бүтцийг үнэлэх, нарийвчилсан геофизикийн судалгаа хийх, газрын тос агуулж буй давхаргын петрофизик шинж чанар, агуулж буй шингэний физик, химийн шинж чанар, давхаргын тос өгөлтийг тодорхойлох, улмаар газрын тосыг олборлох зорилгоор цооног өрөмдлөгийн ажлыг гүйцэтгэдэг.

Өрөмдлөгийн үед өрмийн үзүүрийн багаж буюу цүүцээр бутлагдсан чулуулгийн үртсийг цооногоос тээвэрлэн гаргах, цооногийн мөргөцгийг цэвэрлэх үзүүрийн багажийг хөргөх зорилгоор угаалгын шингэнийг ашигладаг. Хурдас чулуулгийн уул-геологийн нөхцөлөөс хамаарч цооногийн өрөмдлөгт хэрэглэх угаалгын шингэнд тавигдах шаардлага янз бүр байдаг. Монгол орны нөхцөлд усан суурьтай угаалгын шингэнийг хэрэглэж байна. Угаалгын шингэний үндсэн түүхий эдэд байгалийн гаралтай бентонит, барит ба лигнит шаврууд, хлорт калийн давс, техникийн шүү болон бусад полимер хольцууд болох хор хөнөөл багатай байгалийн гаралтай бүтээгдэхүүнүүдийг ашигладаг.

Цооногийн өрөмдлөг дараах ерөнхий дарааллын дагуу явагддаг. Үүнд:

- Өрөмдлөгийн талбай бэлтгэх
- Өрмийн цамхаг, хээрийн ангийн тээвэрлэлт
- Өрмийн цамхаг угсрах, бэлтгэл ажлууд (Угаалгын шингэн бэлтгэх, өрмийн шингэн хаягдлын сан байгуулах г.м)
- Цооногийн өрөмдлөг (Өрөмдлөгийн явцад шаврын бичиглэл давхар хийнэ)
- Цооногийн ханыг нурахаас урьдчилан сэргийлж бэхэлгээ хийх (бэхэлгээний яндан суурилуулах, цементлэх)
- Цооногт каротажийн судалгаа хийх

Зураг 1. 6. Өрмийн цамхгийн схем

Цооногийн өрөмдлөгт ашиглах техник, тоног төхөөрөмжийг Хүснэгт 1.4-д харуулав.

Хүснэгт 1. 3. Олборлолтын цооног өрөмдөхөд ашиглах багаж тоног, төхөөрөмж

Зориулалт	Тоног төхөөрөмжийн нэршил	Тоо ширхэг	Нэмэлт мэдээлэл
	Өрөмдлөгийн цамхаг	1	БНХАУ-д үйлдвэрлэсэн, №40105

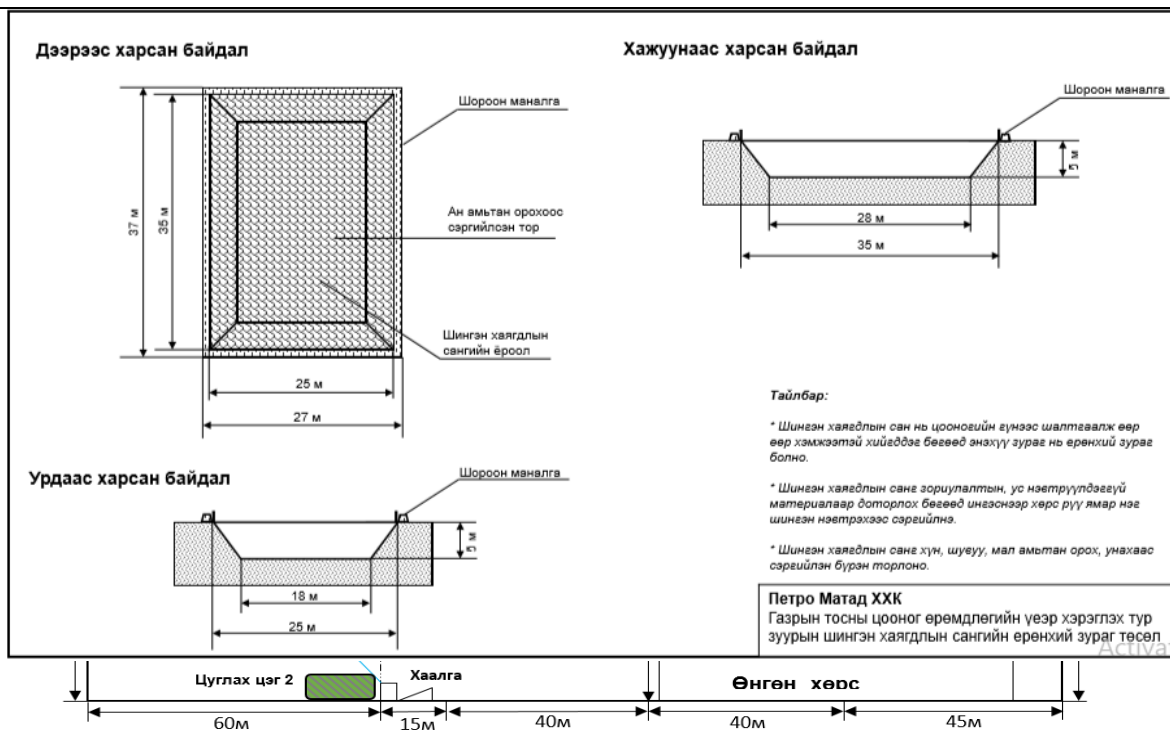
Цооногийн өрөмдлөг	Өрөмдлөгийн дамран татуурга	1	Үйлдвэрлэсэн газар: Baoji Petroleum Machinery Модель: JC-40DB, Хүчдэл: 400 kW * 2
	Дамран татуургын тоормоз	1	Үйлдвэрлэсэн газар: Shanghai Shentong Petroleum Factory , Модель: FDWS40DB
	Хөдөлгөгч механик хөдөлгүүр	2	Үйлдвэрлэсэн газар: Jinan Diesel Engine Co.Ltd., Модель: G12V190PZL1, Тогтмол хүчдэл: : 1000 kW
	Өрөмдлөгийн дамран татуургыг хөдөлгөгч моторт хөдөлгүүр	1	Үйлдвэрлэсэн газар: Jiangsu changzhuo motor co. LTD, Модель: YQPZ-400, Тогтмол хүчдэл: 400 kW
		1	Үйлдвэрлэсэн газар: Yongji electric machinery factory, Модель: YJ19A
	Цахилгаан үүсгэгч моторт хөдөлгүүр	2	Үйлдвэрлэсэн газар: Changzhou downwind power equipment co. LTD, Модель: SV-500GF, Тогтмол хүчдэл: 687.5 kW
		1	Үйлдвэрлэсэн газар: Jinan diesel engine co., LTD. Hebei branch, Модель: 300 GF, Хүчдэл: 380 kW
	Өрөмдлөгийн эргэлтэт тавцан	1	Үйлдвэрлэсэн газар: Lanzhou petroleum machinery co. Модель: LTD/ZP275, Хүчдэл: 400 kW
	Өрөмдлөгийн цамхаг	1	Үйлдвэрлэсэн газар: Baoji petroleum machinery co. LTD Модель: JJ225/43-K
	Өрөмдлөгийн цамхгийн суурь	1	Үйлдвэрлэсэн газар: Baoji petroleum machinery co. LTD, Модель: DZ225/7.5-T
	Өрөмдлөгийн цамхгийн өргөгч тросс	1	Диаметр: 32 мм Модель: 6*32S-IWRC
	Өрөмдлөгийн цамхгийн үзүүрийн үхмэл бэхэлгээ	1	Үйлдвэрлэсэн газар: Zhejiang Zhongheng instrument factory, Модель: JZ250, Даац: 2400 кН
	Шаврын насос	2	Үйлдвэрлэсэн газар: Baoji petroleum machinery co. LTD, Модель: F-1300, Хүчдэл: 969
	Угаалгын шингэний хадгалах сав	1	Багтаамж: 44 м3 Гадаргуугын хэмжээ: 12000 L x 3000 W x 2000 H мм
		1	Багтаамж: 55.8 м3 Гадаргуугын хэмжээ: 12000 L x 3000 W x 2000 H мм
		1	Багтаамж: 55.8 м3 Гадаргуугын хэмжээ: 12000 L x 3000 W x 2000 H мм
		1	Багтаамж: 55.4 м3 Гадаргуугын хэмжээ: 12000 L x 3000 W x 2000 H мм
	Угаалгын шингэнээс чулуулгыг салгагч сэгсрэгч шигшүүр	2	Үйлдвэрлэсэн газар: Daqing drilling machinery plant Модель: BZT
	Угаалгын шингэнээс элсэн ширхгийг салгагч төхөөрөмж	1	Үйлдвэрлэсэн газар: Daqing drilling machinery plant Модель: BZT
	Угаалгын шингэнээс лаг, шаврыг салгагч төхөөрөмж	1	Үйлдвэрлэсэн газар: Daqing drilling machinery plant Модель: BZT
	Төвөөс зугтах хүчээр жижиг чулуун ширхгүүдийг угаалгын шингэнээс салгагч төхөөрөмж	1	Үйлдвэрлэсэн газар: Daqing drilling machinery plant Модель: LW450-842NA
	Бусад	Багц	Өрөмдлөгийн яндан хоолойнууд
		Багц	Өрөмдлөгийн сум болон залгаас тоног төхөөрөмжүүд
		Багц	Оргилолтоос сэргийлэх тоног төхөөрөмжүүд
		Багц	Цооногт гаднын бие унагасан, алдсан тохиолдолд гаргаж авах багж хэрэгслүүд
Цооногийн хананд цементэн бэхэлгээ хийх	Цооногийн цементацийн тусгай зориулалтын машин	1	Үйлдвэрлэсэн газар: SJS Ltd., Даралтын зэрэг: 35 MPa
	Цооногийн цементацийн тусгай зориулалтын машин	1	Үйлдвэрлэсэн газар: Yantai Jereh Petroleum Equipment & Technologies Co., Ltd. Даралтын зэрэг: 24 MPa
		Багц	Үйлдвэрлэсэн газар: БНХАУ

	Цооногийн цементацийн лаборатори		Модель: OWC-9312C
Цооногийн каротажийн ажил хийх	Цооногийн каротажийн тусгай зориулалтын машин	1	Үйлдвэрлэсэн газар: Yetuo Logging Truck Модель: DQG5230TCJ
	Цооногийн каротажийн тусгай зориулалтын машин	1	Үйлдвэрлэсэн газар: Yetuo engineering truck Модель: DQG5120XGC
	Цооногийн каротажийн тоног төхөөрөмжүүд	Багц	-
	Цооногийн каротажийн ажилд ашиглагдах цацраг идэвхит эх үүсгүүр	Багц	-
Шаврын бичиглэл хийх	Шаврын бичиглэлийн лаборатори	Багц	-
	Шаврын бичиглэлийн геологийн лаборатори	Багц	-
	Дээж агуулах контейнер	Багц	-
	Өрөмдлөгийн үеэр олон төрлийн параметруудийг хэмжих мэдрэгчүүд	Багц	-

Өрмийн шингэн хаягдлын сан: Цооног өрөмдөх үйл ажиллагааны явцад гарах өрмийн шингэн хаягдлын санг орон нутгаас зөвшөөрсөн газарт байгуулж, ашиглах ба түүний эзэлхүүнийг хаягдал шингэний хэмжээтэй уялдуулан тооцно. Хийцийн хувьд бетонон доторлогоо хийхийг хориглох ба хөрсөнд шингэн нэвчихээс сэргийлж, сангийн ёроол болон ханыг геомембран хальсаар битүү доторлож хүн, мал, хээрийн зэрлэг амьтан, шувуу, машин техник унахаас сэргийлсэн бат бэх хашаа болон торон хамгаалалттай хийнэ. Уг санд хуримтлагдах шингэний усыг ууршуулах шаардлагатай ба хүйтэн, сэрүүний улиралд шингэний дээд хэсгийн тосыг хуулах, хагалах ажиллагааг гүйцэтгэж болно. Үүний дараа техникийн болон биологийн нөхөн сэргээлтийг MNS 6200:2010 стандартын дагуу нөхөн сэргээлт хийж, орон нутагт актаар хүлээлгэн өгнө.

Өрөмдсөн цооногийн өрөмдлөгийн талбайн техникийн нөхөн сэргээлтийг тухайн цооногт хийгдэх бүх туршилт судалгаа, эрчимжүүлэлтийн ажлууд хийгдэж, цооногийг олборлолтонд шилжүүлсний дараа гүйцэтгэнэ.

Үүнд өрмийн шингэн хаягдлын сан, бохирын септик танк байршуулсан нүх, талхлагдсан талбай зэргийг нөхөн сэргээх ажлууд багтана. Өрөмдлөгийн талбайн биологийн нөхөн сэргээлтийн хувьд мөн газрын гадарга дээрх ажил бүрэн хийгдэж, түр хугацаанд ашигласан тоног төхөөрөмжүүдийг нүүлгэн шилжүүлсний дараа ургамал ургах улирлыг харгалзан үзэж мэргэжлийн байгууллагаар хийж гүйцэтгүүлнэ.

Зураг 1.7. Хаягдлын сангийн план зураг

Зураг 1.7. Өрөмдлөгийн шингэн хаягдлын санг бэлтгэх байдал

1.3.3 Цооногийн туршилт

Цооногийн өрөмдлөгийн ажил дууссаны дараа, шаардлагатай цооногуудад туршилтын ажил хийдэг ба энэ нь, тухайн цооногийн мөргөцгийн даралт, температур, олборлох шингэний ундарга, тосны шинж чанар, хураагуурын зарим үзүүлэлтүүдийг (хураагуурын анхны даралт, нэвчүүлэмж, тостой үеийн зузаан г.м) тодорхойлох зорилгоор хийдэг ажил. Уг туршилтын ажлыг эхлэхийн өмнө перфорацийн буу ашиглан, перфораци буюу бэхэлгээний янданд тостой ашигт үе давхаргын түвшинд нүх гарган буудаж, цооногт тос урсаж орох боломжийг бүрдүүлдэг.

Цооногийн туршилт, үйлчилгээний ажлын үед тос ус зэрэг асгарах эрсдэл гарах магадлалтай тул цооногийн эргэн тойронд шаардлагатай хэсгүүдэд шингэн үл нэвчүүлэх хальс дэвсэж, хөрсийг хамгаалах шаардлагатай. Өрмийн ажил дууссаны дараа өрөмдлөгийн цамхагийг шилжүүлж, цооногийн үйлчилгээний цамхгийг байрлуулах ба туршилтын ажлыг эхлүүлнэ.

Цооног туршилтын ажлын төлөвлөгөө, үйл ажиллагааны дараалал

Цооногт туршилт хийх шийдвэрт хүрсэн тохиолдолд өрөмдлөгийн талбайг нөхөн сэргээхээс өмнө туршилтын ажлыг өрөмдлөгийн талбай дээр хийх юм. Өрөмдлөг дууссаны дараа өрөмдлөгийн анги, тоног төхөөрөмж, машин техникүүд талбайг орхих бөгөөд өрөмдлөгийн үед ашиглагдаж байсан 150м x 200м буюу 3 га талбай болон түүний гадна хашаа, өрөмдлөгийн шингэний зумп, жорлонгийн нүх, хог хаягдлын цэг, машины зогсоол зэрэг нь туршилтын ажилд ашиглагдаж болно.

Ингэхдээ туршилтын үед цооногоос гарч ирэх газрын тосгүй шингэн, ус зэргийг шингэн хаягдлын зумпфад цуглуулах юм. Хэрэв шингэн нь тос эсвэл тостой холилдсон байх тохиолдолд шингэнийг шингэн хадгалах сав, автоцистернүүдэд цуглуулж, АМГТГ-тай зөвшилцөн олборлолт хийгдэж буй Тосон-Уул XIX талбай руу тээвэрлүүлнэ.

Үйл ажиллагааны дараалал

- Цооногийн үйлчилгээний цамхаг, бусад тоног төхөөрөмж
- Багаж хэрэгсэл, кемпийг өрөмдлөгийн талбай руу авчрах, угсрах
- Бүх тоног төхөөрөмжүүдийн болон кемпийн хэвийн, аюулгүй ажиллагааг шалгаж, баталгаажуулна. Шингэний эргэлдэх систем болон оргилолтоос хамгаалах төхөөрөмжийн битүүмжлэлийг шингэний даралтаар туршиж баталгаажуулна.
- Цооног доторх шингэнийг туршилтанд зориулсан шингэнээр¹ сольж угаана. Энэ нь ойролцоогоор 3%-ийн эрдэс давс агуулсан ус байдаг.
- Туршилт хийгдэх давхарга перфораци хийн бэхэлгээний янданд нүхнүүд гаргана (ингэснээр тус давхаргаас цооног руу шингэн урсах боломжтой болно).
- Перфораторыг цооногоос татан гаргаж, олборлолтын янданд суурилуулсан туршилтын далд төхөөрөмжүүдийг цооногт оруулан туршилтыг эхлүүлнэ. Үүнд цооногийн ёроолд байрлуулсан хавхлагыг хэд хэдэн удаа нээж хаах үйлдлийг давтан даралтын бичиглэлийг үйлддэг.
- Туршилтын явцад ундрага бага байх тохиолдолд олборлолтын яндан дотуур бүлүүрт багаж оруулан татах аргаар цооногийн урсгалыг дэмжиж өгнө.
- Олборлосон шингэнийг шингэн хадгалах савнуудад тосож аван хуримтлуулна. Шингэний хэмжээг хангалттай нарийвчлалтайгаар богино хугацааны интервалуудад бүртгэнэ. Шингэнээс дээж авна.
- Тус давхаргын туршилт дуусмагц туршилтын далд төхөөрөмжүүдийг олборлолтын туршилтын яндангийн хамт цооногоос гаргана. Шаардлагатай үед олборлолтын яндан дахь шингэнийг эхлээд туршилтын шингэнээр угааж солин цооногийг тогтворжуулсны дараа туршилтын янданг цооногоос татаж гаргана.
- Хэрэв нэгээс олон давхаргад туршилт хийх бол дээрхийн адил туршина. Харин ингэхдээ хоёр дах пакер эсвэл түр бөглөөс ашиглаж бусад перфораци хийгдсэн доод давхаргуудыг тусгаарлана.

¹ Туршилтын шингэнийг гүйцээгч/гүйцэлдүүлэх шингэн гэж мөн нэрлэдэг.

- Цооногийн туршилтын үр дүн дээр үндэслэж дараах алхмуудын нэг хийгдэнэ:
 - Цооногийг бүрмөсөн битүүмжилж хаан талбайг нөхөн сэргээнэ,
 - Цооногийг түр хаан талбайн нөхөн сэргээлтийн ажлыг эхлүүлнэ, олборлолтод бэлтгэн шилжүүлнэ
 - Шингэн хагалбарын ажлыг шаардлагатай үе, давхаргуудад хийнэ, шаардлагатай тохиолдолд хагалбарын дараах шавхалтын ажил хийнэ, цооногийг түр хаан талбайн нөхөн сэргээлтийн ажлыг эхлүүлнэ, олборлолтод бэлтгэн шилжүүлнэ.

Хүснэгт 1. 4. Туршилт, үйлчилгээнд ашиглах техник, тоног төхөөрөмж

	Техникийн мэдээлэл	Тоо ширхэг
Цооногийн үйлчилгээний цамхаг	Төрөл: XJ450 Өргөх даац: 80 тонн Цамхгийн өндөр: 34 м Жин: 55 тонн Хөдөлгүүр: Дизель	1
Оргилолтоос хамгаалах 2 хаалттай төхөөрөмж	Төрөл: 7 1/16" X5000	1
Оргилолтоос хамгаалах дугуй төхөөрөмж	Төрөл: 7 1/16" X5000	1
Оргилолтоос хамгаалах төхөөрөмжийн удирдлага	Төрөл: FKQ320-4	1
Шингэний насос	Төрөл: QZB35-16 5000 psi Хөдөлгүүр: Дизель	1
3 фазын сеператор / Ус, тос, хий ялгагч төхөөрөмж/	10 МПа	1
Хэмжих сав	20 м ³	1
Техникийн усны сав	40 м ³	1
Шингэний сав	40 м ³	1
Бохирын сав		1
Түлшний сав	20 м ³	1
Дизель генератор	200 кВт	1
Дизель генератор	104 кВт	1
Амьдрах чингэлгүүд	40 ft	6
Амьдрах чингэлгүүд	25 ft	6
Агуулах (чингэлэг)	40 ft	2
Ариун цэврийн чингэлэг	20 ft	1
Гал тогооны чингэлэг	25 ft	1

Каротажийн судалгаа: Туршилтын ажил эхлэхийн өмнө, өрөмдлөг дууссаны дараа геофизикийн буюу каротажийн судалгаа хийдэг ба энэ нь, давхаргын нүх сүвшил, түүнд тос, ус, хий оршин буй эсэхийг тодорхойлох зорилготой юм. Каротажийн судалгааг цацраг идэвхт эх үүсгэвэр ашиглан явуулна. Цацраг үүсгэврийн ажлыг мэргэжлийн туслан гүйцэтгэгч компаниар гүйцэтгүүлэх ба тус компани нь цацраг үүсгэвэр хадгалах, тээвэрлэх, ашиглахтай холбоотой МУ-д мөрдөгдөж байгаа бүхий л хууль журмыг баримтлан ажиллах шаардлагатай.

1.3.4. Шингэн хагалбар

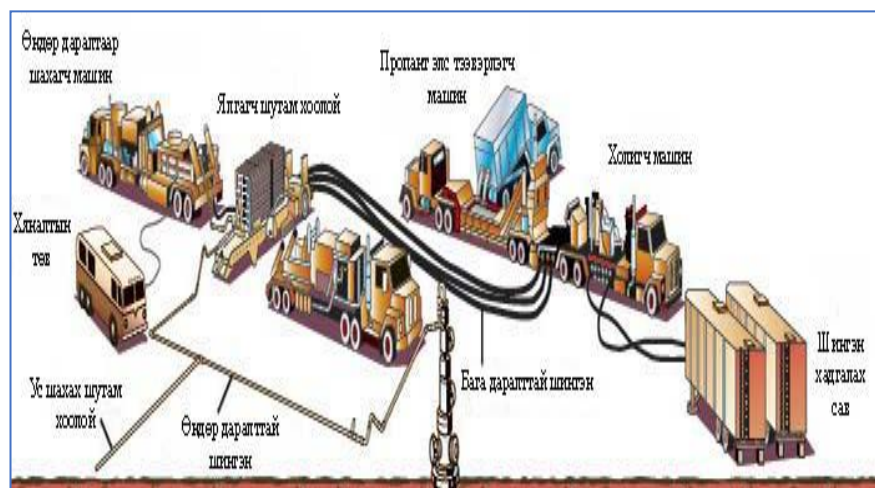
Цооногийн мөргөцөг орчмын буюу тостой үеийн чулуулгийн нүх сүв, ан цавыг сэргээх буюу шинээр нүх сүв, ан цав үүсгэж, олборлолтын цооногийн ундаргыг нэмэгдүүлэх зорилгоор хураагуурын тостой үе рүү даралттай шингэн шахааж, сэргэсэн болон шинээр үүссэн нүх сүв, ан цавыг буцаж анихаас сэргийлэн, механик шинж чанар сайтай байгалийн элс эсвэл хиймэл элс шахах аргыг практикт өргөн хэрэглэдэг ба үүнийг цооногт шингэн хагалбар хийх гэж нэрлэдэг. Энэхүү

технологийг газрын тосны салбарт 1947 оноос ашиглаж эхэлсэн бөгөөд Монгол улсад нийт цооногуудын 50-иас дээш хувьд хийж байна.

Шингэн хагалбарын ажлыг ажлын шингэн шахагч өндөр даралтын тусгай зориулалтын шахуурга бүхий машинууд, мөн тусгай зориулалтын ажлын агент буюу пропант шахагч машин, мөн шахалтын даралт болон газрын гүний буюу давхаргын даралт, ажлын явц, үргэлжлэх хугацаа зэргийг хянаж байх зэрэг зориулалттай ажлыг удирдах компьютержүүлсэн машинуудаар тус тус гүйцэтгэдэг. Уг ажлыг эхлэхийн өмнө буюу урьдчилан, өндөр даралтын хамгаалах толгойг тухайн цооногт суулгана. Үүний дараа ажлын агентуудыг шахагч машинаар нэгэн зэрэг газрын гүн рүү даралтаар шахаж, цооног орчинд газрын тост давхаргад ан цав, нүх сүвшилт үүсгэж, газрын тосны нэвчүүлэмжийг сайжруулах зорилгоор явуулна.

Шингэн хагалбарын ажлыг дараах 4 үе шаттайгаар явуулдаг. Үүнд:

1. Агуулагч чулуулгийн нүх сүв, ан цавыг сэргээж, тэлэх, шинээр үүсгэхийн тулд цооногт даралттай ажлын шингэн шахах,
2. Цооног уруу том ширхэгтэй сайн соортлогдсон, сайн хэлбэржсэн, механик шинж чанар сайтай элс (пропант) агуулсан тээвэрлэгч шингэнийг шахах,
3. Цооногт шахсан элсээ хураагуурын гүн рүү түрэх шингэнээр шахаж түрэх,
4. Шингэн хагалбарын дараа шингэнийг шавхалтаар цооногоос гаргах.

Зураг 1. 8. Шингэн хагалбар хийх ажлын бүдүүвч

Цооногийн шингэн хагалбарын ажлыг урьдчилсан байдлаар Тосон-Уул XIX, Тамсаг XXI талбайн шингэн хагалбарын анги гүйцэтгэх төлөвтэй байгаа ба түүнд ашиглах техник, тоног төхөөрөмжийн жагсаалтыг Хүснэгт 1.6 -д үзүүлэв. Түүнчлэн цооногийн туршилтын ажилд ашиглагдаж буй дээр дурдсан тоног төхөөрөмжүүд мөн ашиглагдах болно.

Хүснэгт 1. 5. Шингэн хагалбарт ашиглах тоног төхөөрөмж

	Техникийн мэдээлэл	Тоо ширхэг
Шингэн хагалбарын тусгай зориулалтын өндөр даралтын шахуургат машин	Төрөл: Benz FC-2251 эсвэл Kenworth C500B Даац: 20 тонн	8
Шингэн хагалбарын тусгай зориулалтын холигч машин	Төрөл: Benz MC-70 эсвэл Kenworth C500B Даац: 20 тонн	1
Шингэн хагалбарын ажлын шингэний цистерн	Төрөл: Dongfeng DFL1311 Даац: 31 тонн	14
Элс /пропант/ тээвэрлэлтийн машин	Төрөл: Shaanxi SX3254BM384 эсвэл Steyr SX3240 Даац: 25 тонн	4

Хэмжилт, удирдлагын машин	Төрөл: Benz SEV5131TYB эсвэл Kenworth T300 3BKMHD74X26 Даац: 10 тонн	1
Тусгай зориулалтын халаагч машин	Төрөл: Dongfeng DQJ5140TQL-1 Даац: 12 тонн	1
Тусгай зориулалтын халаагч машин	Төрөл: Huanghai dd5150xCC эсвэл Yetuo DQG5150XCC Даац: 4 тонн	1

Шингэн хагалбараас буцааж олборлосон газрын тосгүй шингэнийг цооногийн дэргэдэх өрөмдлөгийн шингэн хаягдлын сан (зумп)-д хуримтлуулж, технологийн дагуу ууршуулах, саармагжуулах ажлууд хийгдэнэ. Хэрэв шингэн нь тостой холилдсон байх тохиолдолд шингэнийг шингэн хадгалах сав, автоцистернүүдэд цуглуулж, АМГТГ-тай зөвшилцөн олборлолт хийгдэж буй Тосон-Уул XIX талбай руу тээвэрлүүлнэ.

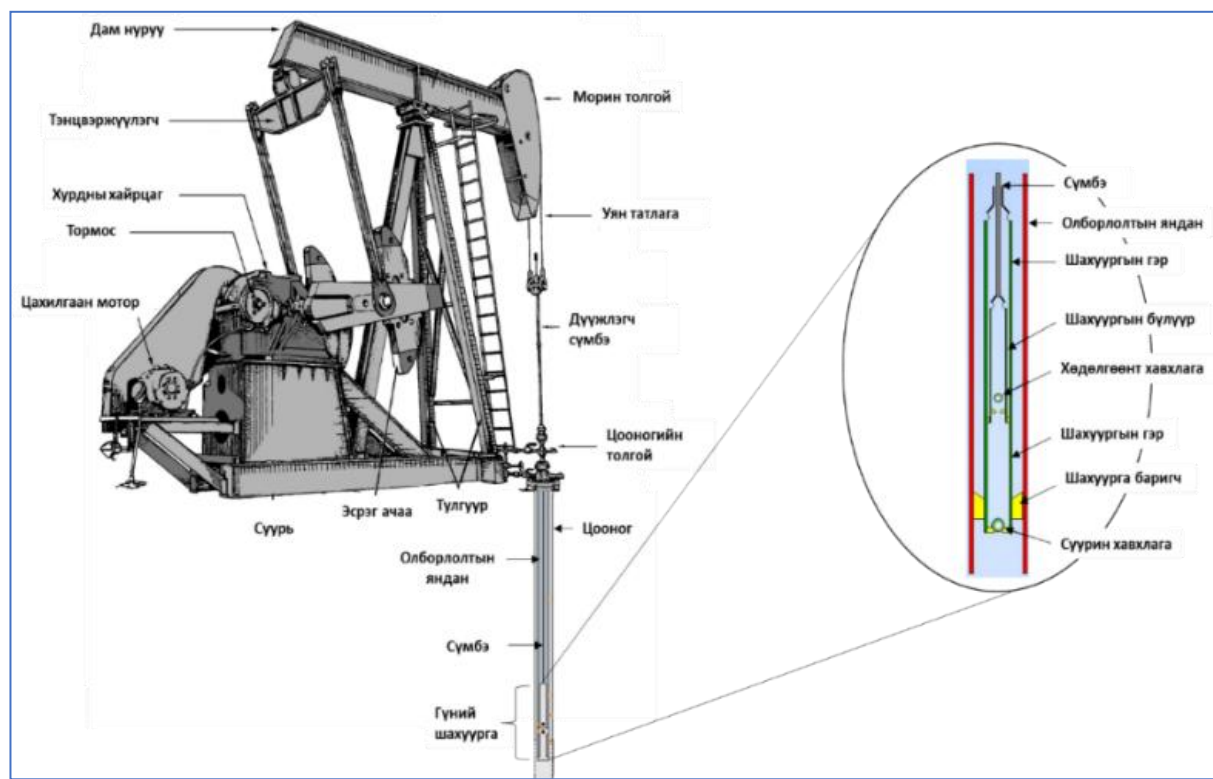
1.3.5 Газрын тос олборлолт

Газрын гүнд буюу тос агуулагч хураагуурт оршиж буй газрын тосыг гадаргуу дээр гарган авах үйл ажиллагааг газрын тос олборлолт гэдэг. Газрын тос агуулж буй хураагуурын даралтын хэмжээ (их, бага байх)-нээс хамаарч, байгалийн өөрийнх нь даралтаар болон албадмал (механик) аргаар олборлох гэсэн үндсэн 2 технологиор олборлолтыг явуулдаг.

Байгалийн өөрийн даралтаар олборлох: Тухайн тост давхаргыг өөрийнх нь даралтаар буюу эдийн засгийн үр ашигтай олборлолтыг хэр удаан хугацаанд явуулж чадах эсэх нь уг даралтыг үүсгэж буй байгалийн хүчин зүйлсээс шалтгаалдаг. Газрын тос агуулж буй хураагуурт даралт үүсгэж буй байгалийн хүчин зүйлсүүдийг дараах 5 горимд хуваадаг. Үүнд:

1. Усан түрлэгт горим
2. Хийн малгайт горим
3. Ууссан хийн горим
4. Чулуулгийн агшилтын горим
5. Хүндийн хүчний горим

Албадмал аргаар олборлох: Хураагуурын даралт буурч, байгалийн өөрийн даралтаар нь олборлолтыг явуулах боломжгүй болсон үед цаашдын олборлолтыг албадмал аргаар үргэлжлүүлнэ. Албадмал аргаар олборлох гэдэг нь цооногт шахуурга суурилуулан механик аргаар олборлолт явуулахыг хэлнэ.

Зураг 1. 9. Сүмбэн бүлүүрт шахуургын ил болон гүний төхөөрөмжийн бүтэц

БХГ-т “Матад ХХ” талбайн хувьд газрын тос агуулж буй хураагуурын ашиглалтын горим нь газрын тосонд ууссан хийн горимд хамаарах бөгөөд хураагуурын даралтын хэмжээ бага, байгалийн өөрийн даралтаар олборлоход даралт хангалттай биш учраас газрын тосны салбарт өргөн хэрэглэгддэг албадмал аргуудын нэг болох сүмбэн бүлүүрт шахуургын аргыг сонгосон байна. Сүмбэн бүлүүрт шахуургууд нь бүтэц, ажиллах зарчмын хувьд ижил боловч олборлолтын цооногийн бүтэц, ундарга, олборлох шингэний шинж чанар, эдийн засгийн үр ашгийн үзүүлэлтүүдээс хамаараад хүчин чадал нь өөр өөр байдаг. Сүмбэн бүлүүрт шахуургын ил болон гүний төхөөрөмжийн бүтцийг дээр харуулав (Зураг 1.11).

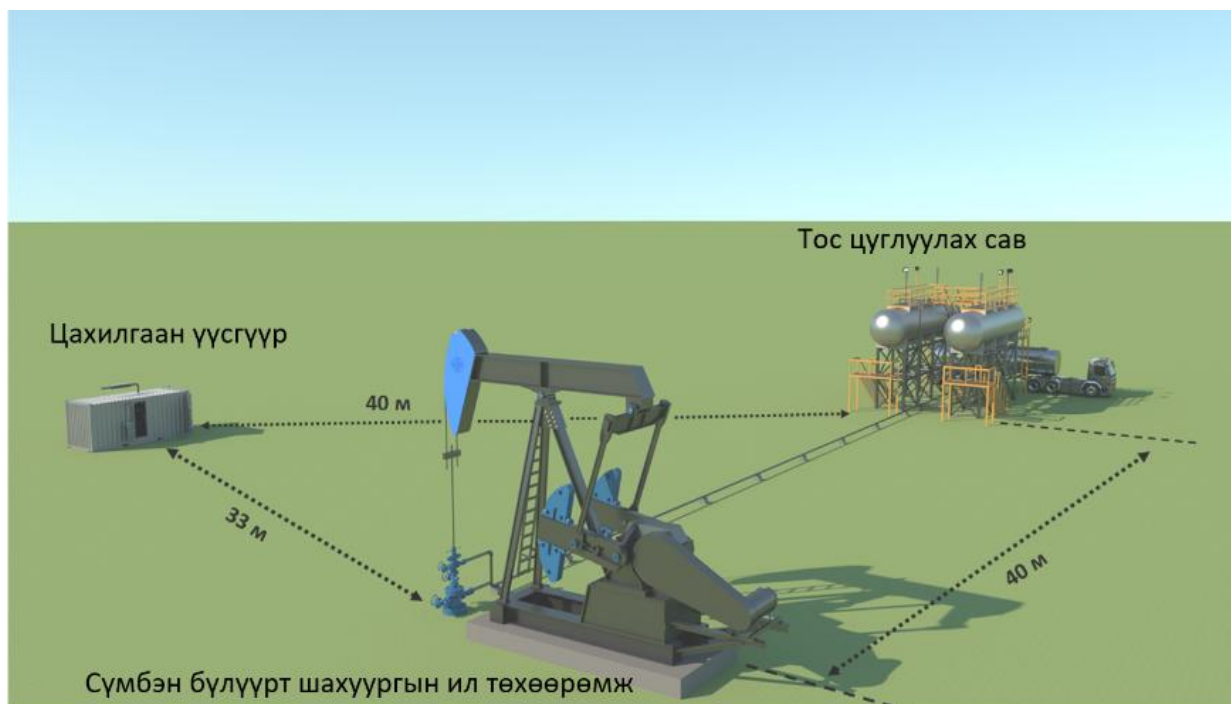
Олборлосон газрын тосыг цуглуулах, хадгалах, цэвэршүүлэх: Цооногоос олборлож буй газрын тосыг шугам хоолойгоор цуглуулж, тос, ус, хий ялгах төхөөрөмжөөр дамжуулан цэвэршүүлж, зориулалтын хадгалах саванд хадгалдаг.

Газрын тосны олборлолтын системийг сонгохдоо тухайн ордын газрын тосны нөөц, олборлолтын цооногуудын тоо, байршил, түүхий тосны хоногийн олборлолтын хэмжээ, олборлож буй шингэний харьцаа (тос, ус, хийн харьцаа), дэд бүтцийн хөгжсөн байдал, эдийн засгийн үр ашиг зэргээс хамааруулан дан цооногоор олборлох болон нэгдсэн байгууламжаар олборлох систем гэсэн 2 хувилбарын нэгийг сонгодог.

Дан цооногоор олборлох систем: Тухайн цооногоос олборлох түүхий тосыг цооногийн дэргэд байрлах хадгалах саванд цуглуулж, хадгалахыг дан цооногоор олборлох систем гэж үздэг. Энэ үед хадгалах савнуудад байгаа тосыг халааж, хүндийн хүчний үйлчлэлээр тунасан усыг гадагшуулан зайлуулах боломжтой. Мөн хадгалах сав тосоор дүүрэх үед тос тээвэрлэх тусгай

зориулалтын автомашинаар хуримтлагдсан тосыг олборлолтын нэгдсэн байгууламж руу тээвэрлэдэг. Тус системийг цооногуудад туршилтын олборлолт хийгдэж байгаа эсвэл орд ашиглалтын эхний үе шатанд буюу цөөн цооногоор олборлолт явуулах үед ашиглах нь илүү тохиромжтой байдаг.

“Петро Матад” ХХК орд ашиглалтын эхний жилүүдэд дан цооногоор олборлолт явуулах ба олборлолтын цооног бүр дээр 50-60м³-ийн цахилгаан халаагчтай хэвтээ савнуудыг газрын гадаргаас дээш 3-4 метрийн өндөрт байрлуулж, олборлосон тосоо хуримтлуулна. Тухайн цооногийн хүчин чадал (хоногт олборлох шингэний хэмжээ)-аас хамааруулж цооног дээр байруулах савны тоо, эзэлхүүнийг тогтооно (Зураг 1.12).

Зураг 1.10. Дан цооногоор олборлох систем

Дан цооногоор олборлох системийг ашиглах үеийн, олборлолтын цооног бүрд хэрэглэх болон олборлох үйл ажиллагаанд ашиглах нэмэлт тоног төхөөрөмжүүдийг тус тус Хүснэгт 1.7 ба Хүснэгт 1.8-т харуулав.

Хүснэгт 1. 6. Олборлолтын цооног бүр дээр суурилуулах ил болон далд төхөөрөмжүүд

Д/д	Тоног төхөөрөмж		Төрөл / Хүчин чадал	Хэмжих нэгж	Тоо хэмжээ
	Төрөл	Тоног төхөөрөмжийн нэр			
1	Сүмбэн бүлүүрт шахуурга	Дам нуруут төхөөрөмж	СҮЖҮ14-5.5-89НВ	Ширхэг	1
2		Гүний шахуурга	38ТН6.7-1.2-0.6	Ширхэг	1
3		Сүмбэ	22.23 мм, 7,62 м, НҮ	Метр	2500
4		Тос өргөгч яндан	73 мм	Метр	2500
5	Дизель генератор (Цахилгаан үүсгүүр)	Цахилгаан үүсгүүр агуулах байр	20 тоннын контейнер	Ширхэг	1
6		Цахилгаан үүсгүүр	100-200 кВт	Ширхэг	1
7	Тос хадгалах сав	Тос хадгалах сав	50-60 м ³	Ширхэг	2

Хүснэгт 1. 7. Олборлолтын үеийн үйл ажиллагаанд ашиглах нэмэлт тоног төхөөрөмж, тээврийн хэрэгсэл

Д/д	Тоног төхөөрөмж		Төрөл / Хүчин чадал	Тайлбар
	Төрөл	Тоног төхөөрөмжийн нэр		
1	Тээврийн хэрэгсэл	Газрын тос тээвэрлэх авто цистерн	30 тонн	Эдгээр тоног төхөөрөмжүүдийн тоо хэмжээ нь олборлолтын цооногийн тоо болон олборлолтын хэмжээнээс хамаарна.
2		Ус тээвэрлэх авто цистерн	25 тонн	
3		Шатахуун тээвэрлэх авто цистерн	20 тонн	
4		Үйлчилгээний авто машин	Суудлын	
5		Авто кран	25 тонн	
6		Гагнуурын машин	220/380 Вольт	
7	Хээрийн ангийн байр / гал тогоо г.м	Ажилчдын байр	20-40 тоннын контейнер	

1.3.6 Түүхий тосны тээвэрлэлт, эрчим хүчний хангамж

Тус компани нь Дорноговь аймгийн Алтанширээ суманд баригдаж буй дотоодын газрын тос боловсруулах үйлдвэр ашиглалтад орох хүртэл өөрийн талбайгаас олборлосон түүхий тосыг зэргэлдээх Тосон-Уул XIX талбайн олборлолтын ил байгууламж дээр буулган “Петрочайна Дачин Тамсаг” ХХК-тай нэг маршрутаар БНХАУ руу экспортлохоор төлөвлөж байна.

Орд ашиглалтын эхний үе дан цооногоор олборлох системийг ашиглах бөгөөд олборлосон тосыг “Петро Чайна Дачин Тамсаг” ХХК-ний ашиглаж буй газрын тос экспортлох сайжруулсан замаар дамжуулан, “Тосон-уул XIX” талбайд байрлах тос цуглуулах, цэвэршүүлэх нэгдсэн байгууламжид авто машинаар хүргэнэ.

Олборлолтын эхний “Цэн тогоруу-1” цооногоос “Петрочайна Дачин Тамсаг” ХХК-ийн ашигладаг газрын тос экспортлох сайжруулсан зам хүртэл 2.7 км бөгөөд цаашид шинээр өрөмдөх цооног бүрийг төв замтай холбох, олон салаа зам гаргахгүй байх төлөвлөлтийг хийж, “нэг замын бодлого” баримталж ажиллана.

Ирээдүйд Матад ХХ талбайд газрын тос цуглуулах, цэвэршүүлэх нэгдсэн байгууламж барьж, ашиглалтад орсноор цооног бүрээс автомашинаар тээвэрлэх ажил зогсоно. Мөн энэ үед “Тосон-Уул XIX”, “Тамсаг ХХI” талбайгаас Дорноговь аймаг дахь газрын тос боловсруулах үйлдвэр хүртэл түүхий тос дамжуулах шугам хоолой ашиглалтад орох бөгөөд “Матад ХХ” талбайгаас олборлосон тосыг тус хоолойгоор боловсруулах үйлдвэрт тээвэрлэн хүргэх боломжтой болох юм.

Эрчим хүчний хангамж. Одоогоор “Матад ХХ” талбайн үйл ажиллагаанд зориулан татсан өндөр хүчдэлийн шугам байхгүй ба өмнөх жилүүдэд гүйцэтгэж байсан хайгуулын үйл ажиллагаанд зөөврийн эрчим хүч ашиглаж ирсэн. Харин “Петрочайна Дачин Тамсаг” ХХК-ийн ашиглаж байгаа Чойбалсан хотоос Тосон-Уул XIX талбай хүртэл 110 кВт-ын хүчин чадалтай 178 км цахилгааны шугам нь “Матад ХХ” талбайд хамгийн ойрын цахилгааны шугам (эх үүсвэр) юм.

Матад ХХ талбайн олборлолтын үйл ажиллагаа эхлэх үед, олборлолтын цооног бүр дээр байрлуулсан сүмбэн бүлүүрт шахуургын ил төхөөрөмж болон тос цуглуулах, хадгалах савыг халаах цахилгаан халаагчийг ажиллуулах 380 вольтийн цахилгааны эх үүсвэрийг шийдэх шаардлагатай болно. Эхний ээлжинд зэргэлдээх Тосон-Уул XIX талбайд ашиглаж байгаа өндөр хүчдэлийн шугамаас Матад ХХ талбайн олборлолтын цооногууд руу цахилгааны шугам татах боломжийг судална. Хэрэв, Тосон-Уул XIX талбайгаас өндөр хүчдэлийн шугам татах боломжгүй бол олборлолтын цооног тус бүр дээр дизель түлшээр ажилладаг 100-200 кВт-ийн цахилгаан үүсгүүр байрлуулах замаар цахилгаанаар хангана.

“Матад ХХ” талбайд олборлолтын цооног өрөмдөх ажил 2024 оноос хийгдэж эхэлсэн. Өрмийн талбайг Газрын Тос, Байгалийн Хий Үйлдвэрлэгчдийн Олон Улсын Холбоо (ГТБХҮОУХ)-ний жишгээр 150м x 200м (3 га) газарт байгуулах бол өрмийн хаягдлын санг MNS 6200:2010 стандартын дагуу хийж ашиглана.

1.4. Ажилчдын тоо, ажиллах горим

Олборлолтын үед Петро Матад ХХК-аас 15 ажилтан ажиллахаар төлөвлөж байна. Үүнд ажлын үе шат дахь ажилчдын тоог Хүснэгт 1.9-д үзүүлээ:

Хүснэгт 1. 8. Ажлын үргэлжлэх хугацаа болон ажиллах хүчний нэгдсэн мэдээлэл

Ажлын үе шат	Ажлын үргэлжлэх хугацаа (хоног)	Ажиллах горим	Ажилчдын тоо
Олборлолтын үед	365	2 ээлжээр 24 цаг	15

1.5. Усны эх үүсвэр ба ус хэрэглээ

Усны эх үүсвэр: Технологийн хэрэгцээний усыг 21020/503 дугаар бүхий 5 л/с ундаргатай өөрийн худгаас хангах ба худгийн холбогдох засвар үйлчилгээг “Эрдэнэдрилинг” ХХК-иар 2019 онд хийлгэж, 1905000218 дугаар бүхий усны тоолуургыг суурилуулан ашиглаж байна (Зураг 1.13).

Зураг 1.13. Технологийн усны худаг, худгийн тоолууржуулалт ба гэрчилгээ

Тус худгийн усны чанар нь унд ахуйн хэрэгцээнд тохиромжгүй гэсэн дүгнэлттэй тул худгийн усыг унд ахуйн хэрэгцээнд ашигладаггүй ба зөвхөн үйлдвэрлэлийн буюу технологийн хэрэгцээнд ашиглана. Унд ахуйн хэрэгцээний усыг гэрээт байгууллага бүрэн хариуцдаг ба савласан болон зөөврийн ус (ХИХ талбайн ус цэвэршүүлэх байгууламж)-аар хангадаг.

Дээрх усны худгийг 2009 онд өрөмдөж, ашиглалтад оруулж байсан ба тус худгийн ундаргаас хамаарч төслийн талбайд 2025 онд нэмэлт нэг технологийн усны худаг өрөмдөх шаардлага үүсэж болзошгүй.

Хүснэгт 1.9. 2025 оны унд ахуйн усны хэрэглээ

Он	Цооногийн тоо	Ажилтны тоо /хүн/	Усны норм (л/хоног)	Хоногт ашиглах усны хэмжээ, м ³	Ажиллах хугацаа, хоног	Жилд ашиглах усны хэмжээ, м ³
Олборлолтын үед ашиглах унд-ахуйн усны тооцоо						
2025 он	1	15	20	0.3	365, бүх цооногт хамаарна	109.5
Нийт						109.5

Хүснэгт 1. 10. Техникийн усны хэрэглээ

Ажил гүйцэтгэх хугацаа	Цооногийн тоо	Ажиллах хугацаа, хоног	Ус зарцуулалтын норм, хоногт м ³	1 цооногт ашиглах усны хэмжээ, м ³	2025 онд ашиглах техникийн усны хэмжээ, м ³
2025 онд олборлолтын үед техникийн хэрэгцээнд ус ашиглахгүй.					

Хүснэгт 1. 11. Хоногт ашиглах усны хэмжээ, м³

№	Он	Хоногт ашиглах усны хэмжээ, м ³		
		Унд-ахуйн ус	Технологийн ус	Хоногийн нийт ус хэрэглээ
		2025	2025	2025
1	Олборлолт	0.15	-	0.15
2	Хоногт нийт	0.15	-	0.15

Тайлбар: Унд ахуйн хэрэглээний усыг зөвөөрлөн ашиглана.

Хүснэгт 1. 12. 2025 онд ашиглах нийт усны хэмжээ

№	Үйл ажиллагаа	Хэмжих нэгж	Нийт усны хэмжээ, м ³
1	Унд-ахуйн ус хэрэглээ	-	109.5
2	Технологийн ус хэрэглээ	-	-
Нийт			109.5

БҮЛЭГ 2. ТӨСӨЛ ХЭРЭГЖИЖ БУЙ БҮС НУТГИЙН БАЙГАЛЬ ОРЧИН БОЛОН НИЙГЭМ ЭДИЙН ЗАСГИЙН ТӨЛӨВ БАЙДЛЫН ТОВЧ ТАНИЛЦУУЛГА

2.1 Физик газарзүйн мужлал болон байгалийн бүс бүслүүр

Газрын тосны ашиглалтын “Матад ХХ” талбай нь Монгол орны физик газарзүйн мужлалаар Монгол дорнод талын их муж, Дорнодын тэгш талын муж, Тамсагийн талын тойрог, Мэнэнгийн талд багтана. Их мужид уул нурууд бараг байхгүй, ихэвчлэн ухаа гүвээт тал байдалтай байдаг. Тус мужид Дорнод, Сүхбаатар аймгийн ихэнх хэсэг, Хэнтий, Төв аймгийн өмнөд хэсэг, Дундговь, Дорнод аймгийн нутаг дэвсгэрийн хойд хэсэг бүхэлдээ багтана. Манай орны нам өндөртэй газар орших хэдий ч нийт тал нутгийн хувьд далайн түвшнээс дээш харьцангуй өндөрт өргөгдсөн, дундаж өндөр нь 800-1000 метр байна. Уг Дорнод Монголын өргөн уудам тал нутгийн дунд орших Мэнэнгийн тал нь тэгш тал бөгөөд ийм талын гадарга жигд, налуу нь 10 м/км-ээс хэтэрдэггүй. Мэнэнгийн тал нь Буйр нуураас баруун тийш 90 гаруй км урт, 60 гаруй км өргөн нутгийг эзлэн д.т.д 600 м өндөрт орших манай орны хамгийн том тэгш тал юм. Бэлчээрийн ургамал, зээр, чоно болон ховор ан амьтад ихтэй, байгалийн төрхөө хадгалан үлдсэн дэлхийн томоохон талуудын нэг юм. Мэнэнгийн тал нь Нөмрөг, Халх голын сав газартай хил залгаа орших ба жижиг дов толгод, хялганат хээр бүхий уудам, тэгш газар бөгөөд цагаан зээрийн гол бэлчээр нутаг болохын дээр олон наст, үржил шимт үетэн ургамлууд зонхилсон хялганат хээр юм.

Төсөл хэрэгжиж буй бүс нутаг нь байгалийн бүсээрээ Төв Азийн өндөрлөг тал, хотгор, уулт их мужийн, Монголын дорнод хэсгийн суурьт болон давхаргат өндөрлөг тал, тэгшдүү хотгор, сул сэргэж хэлбэршсэн үлдмэл цулдам уулын мужид хамаарагдана. Баруун болон Төвийн бүс нутаг нь Мараа-Марз (10%-иас бага) бүхий өмнөд хуурай хээрийн, Өмнөд хуурай хээрийн районд багтдаг.

2.2 Газрын гадарга болон хэрчигдэл

Төсөл хэрэгжиж буй Матад сумын нутаг нь гадаргын эгц налуу багатай ба ихэнх нутгийн зонхилох хэвгий нь 3°-аас хэтрэхгүй, монгол орны хадлан бэлчээрийн томоохон нөөц газар юм.. Харин Баруун Матад, Зүүн Матад уулын бэл хормой орчмоор 3°-6°, уулын орой орчмоор 6°-12° байна. Голын голдрил хоорондын болон нам дор газрын хоорондох дундаж зай нь ихэнх нутгаар 8000-аас дээш, нутгийн зүүн хэсгээр 6000-8000, Баруун, Зүүн Матад уулын орчмоор 3000-4000 метрийн зайтай байдаг нь гадаргын хэрчигдлийн шигүү маш бага байгааг харуулж байна. Төсөл хэрэгжиж буй талбайн зүүн хойд хэсэг 3° орчим налуутай, бусад хэсгээрээ 0-1.5° налуу, газрын гадаргын хэрчигдэл багатай байна.

2.3 Ландшафт

Бүс нутгийн зүүн, зүүн хойд болон төвийн нутгийн зарим хэсгээр өмнөд хуурай хээрийн хуримтлалын тэгш гадаргатай хотгорын ландшафт, Баруун, Зүүн Матад уул орчмоор умард хуурай хээрийн эвдрэл-элэгдлийн, элэгдлийн, элэгдэл-хуримтлалын өндөрлөг талын ландшафт, нутгийн зүүн хэсгээр өмнөд хуурай хээрийн элэгдлийн, элэгдэл-хуримтлалын тэгш гадаргатай хотгорын ландшафт тус тус зонхилох ба мараа-марзат хам бүрдэл бүхий бүсийн бус хөндий, хотгорын ландшафт сумын нутгийн хойд хил, өмнөд хил орчмоор толбо, зурвас байдлаар тохиолдох нь бий.

2.4 Цаг уур, уур амьсгал

Төсөл хэрэгжих Дорнод аймгийн Матад сум нь Монгол орны уур амьсгалын мужлалаар хуурайдуу сэрүүвтэр зун, хахирдуу хүйтэн өвөлтэй мужид хамрагддаг бол Мэнэнгийн талын хойд хэсэг нь хуурайдуу сэрүүвтэр мужийн хүйтэн дэд муж, дулаавтар мужийн хүйтэн муж гэсэн хоёр мужид тус тус багтдаг. Зуны дулааны 80%-ийн хангамж 2000-2500°C байдаг.

Мэнэнгийн талын ихэнх хэсэг Баруун Матад, Зүүн Матад уул болон нутгийн ихэнх хэсэг нь хуурай, дулаавтар мужийн хүйтэн мужид багтдаг ба зуны дулааны 80%-ийн хангамж 2500-3000°C хүрдэг.

Хүснэгт 2. 1. Уур амьсгалын тойм

Сар	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Жил
Үзүүлэлт													
Агаарын дундаж температур (°C)	-21.9	-19.1	-9.3	2.2	10.8	17.6	21.0	18.5	11.0	1.7	-11.0	-19.2	0.1
Агаарын үнэмлэхүй бага температур (°C)	-41.6	-38.3	-36.4	-20.3	-8.7	0.3	5.2	1.2	-8.0	-20.3	-32.9	-37.8	-41.6
Агаарын үнэмлэхүй их температур (°C)	1.3	8.4	21.4	29.5	36.8	40.8	38.7	38.3	31.6	28.0	15.2	5.1	40.8
Хөрсний гадаргын дундаж температур (°C)	-22.0	-19.0	-8.0	4.0	15.0	23.0	25.0	22.0	13.0	2.0	-10.0	-19.0	2.2
Хөрсний гадаргын үнэмлэхүй их температур (°C)	5.0	16.0	30.0	44.0	60.0	62.0	63.0	58.0	60.0	47.0	20.0	9.0	63.0
Хөрсний гадаргын үнэмлэхүй бага температур (°C)	-43.0	-43.0	-37.0	-28.0	-10.0	-2.0	1.0	-0.0	-8.0	-31.0	-32.0	-40.0	-43.0
Хур тунадасны нийлбэр (мм)	1.8	1.0	3.0	6.6	10.4	39.2	73.8	58.5	26.6	7.8	3.3	2.3	235.2
Хоногийн хамгийн их тунадас (мм)	6.0	4.8	9.9	28.2	30.0	39.6	72.2	49.8	34.7	13.6	13.5	6.0	72.2
Бороотой өдрийн дундаж тоо (хоног)				2	6	10	13	11	7	2			51
Цасан бүрхүүлтэй өдрийн тоо (хоног)	26	21	11	3						2	13	23	99
Цасан шуургатай өдрийн тоо (хоног)	0.2	1.6	2.0	1.4	0				0	0.8	1.1	0.7	7.8
Шороон шуургатай өдрийн тоо	0.6	0.8	2.7	5.0	4.4	1.5	0.9	0.4	1.0	1.8	0.6	0.4	19.7
Салхины дундаж хурд (м/с)	4.2	4.2	1.4	5.2	5.2	4.0	3.6	3.5	3.8	4.0	4.1	4.3	4.2

Агро-уур амьсгалын мужлалын хувьд хуурай мужийн дулаавтар дэд мужид багтдаг. Чийгийн хангамж 4,1-5.5K, дулааны хангамж 2000-2500°C, цочир хүйтрэлтийн эрчим -1, хүйтрэлгүй хугацаа 100-120 хоног тус тус үргэлжилдэг. Зоо-уур амьсгалын мужлалын хувьд хуурай дулаавтар мужийн хүйтэвтэр дэд мужид багтдаг.

- Хадлан бэлчээрийн ургамлын ургалтын чийгийн хангамж 4.1-5.1K.
- Дулааны хангамж 2000-2500°C,
- -30°C-аас хүйтэн өдрийн тоо 30 өдрөөс их,
- Цасны зузаан 5-10см,
- 15м/сек ба түүнээс дээш хурдтай салхи 20-30 өдөр
- Нарны нийлбэр цацрагийн жилийн дундаж хэмжээ нь 1300-1400 квт-цаг/м2.
- Бүрхэг өдрийн тоо 50 хоног
- Цэлмэг өдрийн тоо 120 хоног
- Нар гийгүүлэх дундаж хугацаа нь 2900-3000 цаг
- Агаарын жилийн дундаж даралт 844 гпа,
- Салхигүй өдрийн тоо 51 хоног,
- Салхины хамгийн их хурд нь 38 м/сек
- Нэг ба долоодугаар сарын агаарын даралт нь 842-844 гпа юм.

2.5 Геологийн тогтоц ба геологийн хэвслүүд

Газрын тосны ашиглалтын талбай орчмын бүс нутгийн геологийн тогтцыг судалж үзвэл, Кембрийн өмнөх ба Кембрийн галавын үед тэнгис үе үе тогтож байсан бол Ордовик, Силур, Девоны галавын үед сумын өмнөд хэсэг нь тэнгис байнга тогтож байсан, өөрөөр хэлбэл далайн эрэг байжээ. Чулуун нүүрсний ба Пермийн галавын үед далай эрэг нь татарч Триас ба Юрийн галавын үед бүрэн эх газар болж далайгаас чөлөөлөгдсөн байна. Триас ба Юрийн галавын үед нутгийн зүүн хэсгээр нуур голын хурдас хуримтлагдаж, баруун хэсгээр галт уулын гаралтай хурдас хуримтлагдаж, өмнөд хэсгийн багахан нутгаар зөөгдлийн үйл явц зонхилж байсан байна. Цэрдийн галавын үед энэ байдал улам хүчтэй явагдаж ялангуяа Зүүн Матад, Баруун Матад уул орчмоор зөөгдлийн үйл явц зонхилж Мэнэнгийн тал тэр чигээрээ нуур-голын хурдас хуримтлагдсан байна. Тэр үед галт уулын дэлбэрэлт их явагдаж байсантай холбогдуулж төвийн нутгаар галт уулын гаралтай хурдас маш их хэмжээгээр хуримтлагдаж байсныг мөн харж болно.

2.6 Гадаргын ус

Төслийн талбай нь Номхон далайн ай сав, Монгол орны усны нөөцийн нэгдсэн ангиллаар Мэнэнгийн талын сав газарт ус тус хамаарна. Энэ бүс нутгийн гадаргын усны нөөцийг хур тунадасны нөлөөгөөр үүсэх түр зуурын урсацтай гол горхи, тектоникийн гаралтай хотгоруудад үүсэх нуур тойром бүрдүүлнэ.

Уг бүс нутаг нь талархаг хээр зонхилсон, нам дор газар учир хонхор хотост тогтсон жижиг нуур тойрмууд зонхилох ба Монгол орны хэмжээнд тархсан 1км^2 -аас бага талбайтай нуур тойрмууд ихэвчлэн энэ бүс нутагт байршдаг онцлогтой. Гадаргын усан сүлжээ маш бага бөгөөд нэгж талбайд оногдох голын нийлбэр урт 0.01км^2 -аас бага байдаг. Гол мөрний нийлбэр урсац, газрын доорх усны урсац 5мм/жил ба түүнээс бага байдаг. Төслийн талбай орчмын нийт чийгшил $150\text{--}200\text{ мм}$, усны гадаргаас уурших ууршилт $200\text{--}250\text{мм/жил}$, дулааны улирлуудад $600\text{--}800\text{мм/жил}$ хүрдэг байна.

2.7 Газрын доорх ус

Төслийн талбай нь Монгол орны гидрогеологийн дүүрэгчлэлээр гидрогеологийн Өмнөд системийн Мэнэнгийн ай савд хамаарна.

Төслийн талбай орчим дөрөвдөгчийн настай, аллювий, пролювийн гаралтай шаварлаг хурдас дотор үелж тогтсон элс хайрга, элсэнцэр, шавранцраас тогтсон сэвсгэр хурдас ус агуулаг голлох хурдасны нэг болдог. Н.Жадамбаа нарын зохиосон Монголын гидрогеологи 1:1000 000-ын зураг дээр дөрөвдөгчийн настай, аллювийн пролювийн гаралтай, устай бүрдэлд өрөмдсөн 12, 21 дүгээр цооногуудад газрын доорх ус $0.7\text{--}1.6\text{ м}$ гүнд илэрч тус бүсийн усны түвшинг 8.4 м бууруулан шавхахад $10\text{--}16\text{л/с}$ ундарга өгч байсныг тэмдэглэжээ. Ус агуулсан энэхүү бүрдэл тархсан талбайд өрөмдсөн ихэнх цооногийн ундарга 1.0л/с орчим байдаг байна.

2.8 Хөрсөн бүрхэвч

Дорнод Монголын тэгш тал газарт байрлах тус ашиглалт-хайгуулын талбай нь ухаа гүвээрхэг тал, долгиорхог тал, тэгш тал зэрэг янз бүрийн түвшний талархаг газрыг хамаарах ба Хөвөө нуурын баруун урд болон Лагийн хоолойн баруун хойт талын тэгш газар бүхий 307 га талбайг эзэлнэ. Талбайн хэмжээнд хамгийн өндөрлөг газар нь Давст ухаа $/730.7\text{м}/$ байх ба Далайн нуруу бүхий долгиорхог тал, Цайдам, Бүрдний гол зэрэг урд өмнө нь устай байгаад ширгэсэн нам хотгорууд тохиолдоно. Дээрх талбайд газрын тосны хайгуулын өрөмдлөгийн 2 цооног байгаа ба тэдгээрийн ойр орчмын 1 га орчим газар ухагдах, элэгдэх зэргээр тодорхой хэмжээний эвдрэлд орсон нь

ажиглагдсан бол орчны бусад газар нь байгалийн шинжээрээ буюу хүний үйл ажиллагааны нөлөөлөлд өртөөгүй байна.

2.9 Ургамлан нөмрөг

Матад ХХ ашиглалтын талбайд Ургамал-газарзүйн Дорнод Монголын хуурай хээрийн тойрогт хамаарах ухаа толгод, толгод хоорондын хөндий талын ургамалжил зонхилон тархах бөгөөд нам хотосоор багахан талбайд бударганат болон дэрст ургамалжил ээлжлэн тархаж байна.

- Үндсэндээ малын болон зэрлэг амьтан идээшилдэг бэлчээрийн эдэлбэр газар гэж үзэж болох бөгөөд хүний болон техникийн, малын бэлчээрлэлтийн нөлөөнд харьцангуй бага, харин мэрэгчийн нөлөөлөлд нэлээд өртсөн газар нутгууд тааралдаж байна. Бидний судалгаа ургамал тайван байдалд шилжиж босоо хагд хэлбэрээр хадгалагдсан өвлийн улиралд тохиосон болно.
- Элсэнцэр хүрэн хөрсөнд тогтворжсон үетэн-харгана-том хялгана (*Stipa grandis*, *S.krylovii*, *Caragana microphylla*, *Cleistogenes squarrosa*, *Agropyron cristatum*)- т бүлэг эвшил төсөл хэрэгжих талбайд өргөн тархах бөгөөд үлийн цагаан оготнын нөлөөнд өртсөн талбайн ургамалжил устаж нэг наст- хамхуулт үүсмэл бүлгэмдэл бий болсон байна.
- Хүн болон техникийн нөлөөнд ороогүй зэрлэг амьтан, малын бэлчээр соргог өвстэй талбай дийлэнх талбайд тархаж байна.
- Төсөл хэрэгжих талбайд экологийн хуурайсаг бүлгийн том хялгана (*Stipa grandis*), Крыловын хялгана (*Stipa krylovii*), дэрвээн хазааргана (*Cleistogenes squarrosa*), саман ерхөг (*Agropyron cristatum*) гэх зэрэг төлөөлөгчид давамгайлж, давс суу-хуурайсаг Зүүнгарын улаанбударгана (*Reaumuria soongorica*), гялгар дэрс (*Achnatherum splendens*) зэрэг зүйлүүд зонхилон тархана.
- Луультаан (*Chenopodiaceae*), Биелэгтэн (*Poaceae*), Голгэсэртэн (*Asteraceae*), Сараанатан (*Liliaceae*), Буурцагтан (*Fabaceae*) зүйлийн тоогоороо тэргүүлэх ба ургамлан нөмрөгийн ...%-г эзэлж байна. Зонхилох төрөлд Шарилж (*Artemisia*), Бударгана (*Salsola*), Сонгино (*Allium*), Харгана (*Caragana*), Тогторгоно (*Kochia*), Улалж (*Carex*), Хялгана (*Stipa*) гэх зэрэг төрлүүд орж байна.
- Газрын тосны Петро-Матад хайгуулын талбайд 10 овогт хамаарах 27 төрлийн 38 зүйл цоргот дээд ургамал бүртгэгдсэн.

2.10 Амьтны аймаг

- Төслийн талбай болон түүний орчны бүс нутагт нутагт 169 зүйл шавж, 2 зүйл хоёр нутагтан, 3 зүйл мөлхөгч, 119 зүйл шувуу, 38 зүйл хөхтөн амьтан тохиолдоно. Эдгээр нь урьдчилсан дүн бөгөөд цаашдын нарийвчилсан судалгаагаар бодитой болох болно.
- Монгол улсын улаан ном, Ан амьтны тухай хууль зэрэг амьтан хамгаалах монголын болон олон улсын бичиг баримтад орж хамгаалагдсан 1 зүйл шавж, 48 зүйл шувуу, 7 зүйл хөхтөн амьтан энэ бүс нутагт тохиолдоно.

2.11 Тусгай хамгаалалттай газар нутаг

Төсөл хэрэгжиж буй Дорнод аймагт Улсын тусгай хамгаалалттай нийт 9 газар байгаагаас дархан цаазат 4, байгалийн нөөц 4, байгалийн цогцолборт газар 1 байна. Төсөл хэрэгжиж буй талбайтай хамгийн ойрхон нь Дорнод Монголын дархан цаазат газар ба тус дархан цаазат газрын “орчны бүстэй” давхцаж байна.

2.12 Нийгэм, эдийн засаг

Хүн ам

Төсөл хэрэгжиж буй Матад сумын хүн ам нь 2023 оны эцсийн байдлаар 3175, үүнээс эрэгтэй 1908, эмэгтэй 1267 иргэн байна. Газрын тосны ашиглалтын талбай нь засаг захиргааны нэгжээр 6-р баг Эрдэнэбадрах багийн нутаг дэвсгэрт байрлаж байна. Сумын нийт хүн амын 28% нь 0-14 насны хүүхэд, 66%-ийг 15-59 насныхан, 6 хүртлэх хувийг 60-аас дээш насныхан тус тус эзлэдэг.

Хүснэгт 2. 2. Хүн амын тоон үзүүлэлт

Баг, хороо	2023
Матад	3,175
1-р баг, Жаргалант	494
2-р баг, Баянхангай	538
3-р баг, Түмэнхаан	788
4-р баг, Буян-Өндөр	450
5-р баг, Мэнэн	133
6-р баг, Эрдэнэбадрах	772

Мал аж ахуй

Матад сум нь 2023 оны эцсийн байдлаар нийт 287.5 мян.тол мал тоолуулсан бөгөөд үүнээс, адуу 55.03 мян.тол, үхэр 43.17 мян.тол, тэмээ 0.61 мян.тол, хонь 112.51 мян.тол, ямаа 76.18 мян.тол тус тус эзэлж байна.

Хүснэгт 2. 3. Матад сумын малын тоон үзүүлэлт

Баг, хороо	Малын төрөл	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Матад	Бүгд	93.96	104.39	117.50	145.76	164.91	184.53	208.95	241.25	280.20	287.50
	Адуу	16.94	18.94	22.62	25.86	29.24	31.29	36.59	43.15	50.16	55.03
	Үхэр	13.70	14.89	15.85	18.65	22.07	25.03	29.19	33.30	40.17	43.17
	Тэмээ	0.40	0.46	0.49	0.56	0.55	0.58	0.60	0.62	0.62	0.61
	Хонь	38.17	42.32	47.42	61.59	67.95	74.39	82.66	97.68	112.71	112.51
	Ямаа	24.75	27.78	31.12	39.11	45.11	53.24	59.90	66.50	76.53	76.18

Хэмжих нэгж: мян.тол

**БҮЛЭГ 3. ТӨСЛИЙН ГОЛ БА БОЛЗОШГҮЙ СӨРӨГ НӨЛӨӨЛЛИЙН ТОВЧ
ТОДОРХОЙЛОЛТ**

3.1. Төслөөс байгаль орчинд үзүүлэх сөрөг нөлөөллийн хураангуй

Газрын тосны ашиглалтын “Матад ХХ” талбайд хийгдэх ажлын төлөвлөгөөний дагуу байгаль орчны бүрэлдэхүүн хэсгүүд болон нийгэм эдийн засагт үзүүлэх гол болон болзошгүй сөрөг нөлөөллийн эх үүсвэрүүдийг тодорхойлж, нөлөөлөлд өртөх боломжтой талбайн хэмжээг БОННУ-д гаргасан болно.

Хүснэгт 3. 1. БОННУ-ээр тогтоосон төслийн гол ба болзошгүй нөлөөлөл

№	Үйл ажиллагаа	Нөлөөллийн эх үүсвэр	Агаарт Нөлөөлөх байдал	Хөрсөнд нөлөөлөх байдал	Ургамалд нөлөөлөх байдал	Амьтанд нөлөөлөх байдал	Усан орчинд нөлөөлөх байдал	Газрын гадарга болон хэвлийд нөлөөлөх байдал
1	3 хэмжээст чичирхийлэл	Машин механизмын хөдөлгөөн, Кемп байгуулах	Тоосжилт	3 хэмжээст чичирхийллийн шугамын дагуух болон кемп рүү ирэх, явах автозам үүсэх	3 хэмжээст шугамын дагуух болон кемп рүү ирэх, явах автозам үүссэнээс ургамлан бүрхэвч талхлагдах	Кемп болон тууш шугамын дагуух үүссэнээр шавж, мэрэгч гэх мэт амьтдын төрөл зүйлийн амьдрах орчин өөрчлөгдөх	Унд-ахуйн хэрэгцээн д ус ашигласна ас усны нөөц, горим, чанарт нөлөөлөл учруулах. Техникий н хэрэгцээн д ус ашигласна ас усны нөөц, горим, чанарт сөрөг нөлөөлөл учруулах.	Шугамын дагуух болон кемп рүү ирэх, явах автозамаас эвдрэл Кемп болон машин механизм ын хөдөлгөөн өөр талбайн газрын гадаргын элэгдэл, эвдрэл, Газар ашиглалтт ай холбоотой үүсэх газрын гадаргын доройтол
			Органик үнэрт нэгдлүүд,	Кемпийн байгуулах талбайн хөрсний элэгдэл, эвдрэл	Кемпийн байгуулах талбайн ургамлан бүрхэвч талхлагдах	Амьтад үргэж дайжих		
2	Өрөмдлөг, туршилт, шингэн хагалбар	Машин механизмын хөдөлгөөн	Тоосжилт дуу чимээ	Ахуйн хатуу, шингэн хог хаягдлын цэг байгуулах	Ургамлан нөмрөг талхлагдах, устгах	Бүтээн байгуулалтын үед талбай орчмын шавж, мэрэгч гэх мэт амьтдын төрөл зүйлийн амьдрах орчин өөрчлөгдөх, нүүдэллэх орчныг хязгаарлах		
		Туршилтын үед гарсан шингэн хаягдлыг цуглуулах	Дэгдэмхий органик нэгдлүүд					
3	Олборлолт	Түүхий тос хадгалах сав,	Дэгдэмхий органик нэгдлүүд	Бохирдол үүсэх	Ургамлан нөмрөг талхлагдах, устгах			
		Технологийн тээвэрлэлт	Тоосжилт	Тээвэрлэлтийн зам гарах				
4	Бүтээн байгуулалт	Олборлолтын нэгдсэн байгууламж	Тоосжилт, дуу чимээ	Хөрсний элэгдэл, эвдрэл бий болох				
		Бүтээн байгуулалт	Дуу чимээ					

Газрын тосны ашиглалтын “Матад ХХ” талбайд хэрэгжих 3 хэмжээст чичирхийллийн хайгуул судалгааны ажил болон цооног өрөмдлөг, түүнтэй уялдан хийгдэх үйл ажиллагаануудаас хүрээлэн буй орчинд үзүүлэх нөлөөллийг “Дэлхийн банк болон Дэлхийн эрүүл мэндийн байгууллага”-с гаргасан “Үлдэгдэл нөлөөллийн” аргаар үнэлэхэд агаарын чанарт 35.4, хөрсөн

бүрхэвчид 38.5, ургамлан нөмрөгт 36.5, амьтны аймагт 45.1, усан орчинд 43.4, газрын гадарга болон хэвлийд 48.8, нийгэм эдийн засагт -29.6, эерэг +45.3 нөлөөлөл үзүүлнэ. Харин дунджаар авч үзвэл байгаль болон нийгэм эдийн засагт 40.3 буюу дунд зэргийн нөлөөлөл үзүүлэхээр байна.

3.2. Нийгэм эдийн засагт үзүүлэх гол болон болзошгүй нөлөөллийн эх үүсвэр

Хүснэгт 3. 2. Нийгэм эдийн засагт үзүүлэх нөлөөллүүд

№	Үйл ажиллагаа	Нөлөөллийн эх үүсвэр	Нөлөөлөх байдал
1	3 хэмжээст чичир хийллийн судалгаа	Хайгуулын судалгааны ажил, Машин механизмын хөдөлгөөн	Орон нутгаас ажиллах хүч авах
			Амьжиргааны түвшин дээшлэх
			Ажилчдын хоол хүнс орон нутгийн ЖДҮ болон айл өрхүүдээс авах, өрхийн орлогын түвшин нэмэгдэх
			Бэлчээр хумигдах
			Ургамалжилтын гарц багасах, хадлан тэжээл бэлтгэх талбай хумигдах
			Дуу чимээнээс айл өрхүүд дайжих
			Сүргийн бөөгнөрөл үүсэх
2	Өрөмдлөг	Ажиллах хүч	Орон нутгаас ажилтан авах
		Машин, техник тоног төхөөрөмж	Амьжиргааны түвшин нэмэгдэх
			Ойр орчмын айл өрхүүд дуу чимээнээс дайжих
3	Цооногийн туршилт, үйлчилгээ	Ажиллах хүч	Орон нутгаас ажилтан авах
		Машин техникийн хөдөлгөөн	Дуу чимээ ихсэх, малчин өрх дайжих
4	Шингэн хагалбар	Машин техникийн хөдөлгөөн	Ойр орчмын айл өрхүүд дуу чимээнээс дайжих
6	Олборлолт	Ажиллах хүч	Орон нутгийн иргэдийг ажлын байраар хангах
			Өргөн хэрэглээний хүнсний бүтээгдэхүүн худалдан авах
			Орон нутгийн иргэдтэй хамтран ажиллах
		Орон нутагт хөрөнгө оруулалт	Газрын тос олборлож дэлхийн зах зээлд гаргах
7	Бүтээн байгуулалт	Орон нутагт хөрөнгө оруулалт	Олон улсаас хөрөнгө оруулалт авах
			Бүтээн байгуулалтын үед орон нутгаас ажилтан авах
		Үйлдвэрлэл үйлчилгээ	
			Тухайн үеийн хүнсний бүтээгдэхүүн, хоол хүнсийг орон нутгийн ЖДҮ-ээс хангах, гэрээ байгуулах

Газрын тосны ашиглалтын “Матад ХХ” талбайд хэрэгжих 3 хэмжээст хайгуул судалгааны ажил болон цооног өрөмдлөг, түүнтэй уялдан хийгдэх үйл ажиллагаануудаас хүрээлэн буй орчинд үзүүлэх нөлөөллийг “Дэлхийн банк болон Дэлхийн эрүүл мэндийн байгууллага”-с гаргасан “Үлдэгдэл нөлөөллийн” аргаар үнэлэхэд агаарын чанарт 35.4, хөрсөн бүрхэвчид 38.5, ургамлан нөмрөгт 36.5, амьтны аймагт 45.1, усан орчинд 43.4, газрын гадарга болон хэвлийд 48.8, нийгэм эдийн засагт -29.6, эерэг +45.3 нөлөөлөл үзүүлнэ. Харин дунджаар авч үзвэл байгаль болон нийгэм эдийн засагт 40.3 буюу дунд зэргийн нөлөөлөл үзүүлэхээр байна (БОННУ, 2024).

БҮЛЭГ 4. ТУХАЙН ЖИЛИЙН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫГ ХАМГААЛАХ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ ГОЛ ЗОРИЛТ, ХАМРАХ ХҮРЭЭ

Зорилго, зорилт: Газрын тосны бүтээгдэхүүн хуваах гэрээт ашиглалтын “Матад ХХ” талбайн 2025 оны Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөг боловсруулахдаа 2024 онд “Эко Натур” ХХК-ийн боловсруулсан “Матад ХХ” ашиглалтын талбайн Байгаль орчны нөлөөллийн үнэлгээний нэмэлт тодотгол тайлангаар тодорхойлогдсон төсөл хэрэгжүүлэгчийн хүлээх үүрэг амлалтаас гадна Монгол Улсын Байгаль орчны багц хууль, холбогдох дүрэм журам, стандартуудын шаардлагуудыг мөрдлөг болгон боловсруулсан бөгөөд энэ төлөвлөгөөнд тусгагдсан үүрэг даалгавруудыг биелүүлэхийг гол зорилго болгосон.

Хамрах хүрээ: Газрын тосны ашиглалтын “Матад ХХ” талбайн БОННУ-г холбогдох хууль, журмын дагуу БОАЖЯ-аар батлуулсан. 2025 оны Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөнд Цэн Тогоруу 1 цоонгогт олборлолтын үйл ажиллагааг үргэлжлүүлэх үед хэрэгжүүлэх байгаль орчныг хамгаалах төлөвлөгөө, орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрүүд орж байгаа бөгөөд Цэн Тогоруу-2 цоонгогт хийсэн туршилтын явцад газрын тос гаргаж авсан боловч ундарга нь олборлолтын цоонгог болгон ашиглах хангалттай хэмжээнд хүрээгүй байна. Цаашид цооногоос гарах тосны хэмжээг олборлолтод шилжүүлэхэд хангалттай хэмжээнд хүргэхэд чиглэсэн ажлуудыг хийхээр төлөвлөн цооногийг түр хаасан байна. Цооногоос олборлох тосны хэмжээг нэмэгдүүлэх чиглэлээр судалгаа хийгдэж байгаа бөгөөд цаашид уг цоонгогт ямар үйл ажиллагаа явуулах, эсвэл үйл ажиллагааны хосломол аргуудыг хэрэгжүүлэхийг шийдвэрлэх судалгаа үргэлжилж байна. Цэн тогоруу- 2 цоонгогт өмнө нь цооногийн перфораци хийгдсэн давхаргад дахин перфораци хийж, цоонгог, цоонгог орчимд бөглөрсөн давхарга бий эсэхийг нягтлах, шингэн хагалбар хийгдсэн байгаа давхаргаас дээш, эсвэл доош давхаргад нэмэлтээр шингэн хагалбар, цооногийн перфорацийн ажил хийх, олборлолтын насосны бусад боломжит хувилбарыг сонгох (тухайлбал даралтат насос, шурган насос) зэргээр тосны урсацыг нэмэгдүүлэх арга хэмжээг авч хэрэгжүүлэхээр зорьж байна.

Мазаалай-1 цоонгогт хийсэн өрөмдлөгөөр газрын тос, өрөмдлөгийн хийн илэрц тогтоогдсон ба үйрмэг дээжинд хийгдсэн геохимийн шинжилгээгээр нүүж ирсэн тос байгааг тогтоосон. Мөн цооногийн петрофизикийн шинжилгээгээр Мазаалай-1 цоонгогт доод Цагаанцав формацийн элсэн чулуунд хуримтлагдсан нүүрсустөрөгч байх магадлалтай гэж дүгнэсэн. Одоогийн байдлаар цоонгогт шингэн хагалбар, туршилтын ажлууд хийгдээгүй, цооногийг түр хаасан байгаа болно. Цоонгогт илрүүлсэн дээр дурьдсан шинж тэмдгүүдэд үндэслэн цооногыг олборлолтод шилжүүлж болох дараагийн арга хэмжээг хэрхэн төлөвлөх, хосломол арга хэмжээг хэрэгжүүлэх боломжийг үргэлжлүүлэн судалж байна. Цоонгогт хийгдэх боломжит ажлуудаас дурдвал сонирхож буй давхаргад перфораци, шингэн хагалбар, цооногийн туршилт явуулах, эсвэл налуу/хэвтээ өрөмдлөгийн технологиор нэмэлт өрөмдлөг явуулж, түүний дараа цоонгогт туршилтын ажлыг хийх, цооногын олборлолтын шахуургын боломжит хувилбарыг сонгох (тухайлбал даралтат насос, шурган насос) зэргээр тосны урсацыг нэмэгдүүлэх арга хэмжээг авч хэрэгжүүлэхээр зорьж байна.

“МАТАД ХХ” талбайд хэрэгжүүлэх төслийн Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөг боловсруулахад “Байгаль орчныг хамгаалах тухай”, “Байгаль орчинд нөлөөлөх байдлын үнэлгээний тухай” хуулиуд, Монгол улсын Засгийн газрын 2013 оны 374 дүгээр тогтоолоор баталсан “Байгаль орчны нөлөөллийн үнэлгээний журам”, БОАЖЯ-ны сайдын 2019 оны 10-р сарын 29-ны өдрийн А-618 журмын 3 дугаар хавсралтаар баталсан “Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө боловсруулах, хянан батлах, тайлагнах журам”-уудыг тус тус баримталснаас гадна байгаль орчны нөлөөллийн нарийвчилсан үнэлгээний үр дүнд тулгуурласан болно.

4.1. СӨРӨГ НӨЛӨӨЛЛИЙГ БУУРУУЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

Хүснэгт 4. 1. Агаарын чанарт нөлөөлөх сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөө

№	Гол болон болзошгүй сөрөг нөлөөллүүд	Сөрөг нөлөөллийг арилгах, бууруулах арга хэмжээ	Сөрөг нөлөөллийн хамрах хүрээ	Хэмжих нэгж	Нэгжийн зардал (мян.төг)	Тоо хэмжээ	Нийт зардал, мян.төг	Хэрэгжүүлэх хугацаа, давтамж	Биелэлтийн шалгуур	Баримтлах эрх зүйн баримт бичиг
	1	2	3	4	5	6	7	8		9
	Авто тээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөн, төслийн эхний үе шатан дахь бүтээн байгуулалт, өрөмдлөгийн тоног төхөөрөмжийн суурилуулалт , өрөмдлөгийн үйл ажиллагаанаас агаар орчинд тоосжилт үүсэх	Тээврийн хэрэгсэл зорчих нэгдсэн маршрут буюу НЭГ ЗАМЫН БОДЛОГО баримтлах, чанд мөрдүүлэх, хурдны хязгаарлалтын тэмдэглэгээ байршуулах	Төслийн талбайд	Ширхэг	--*--	5	--*--	2025 онд	Батлагдсан маршрутаар явж байгаад тавьсан хяналт	*МУ -ын агаарын тухай хууль /2012.5.27/, Агаарын бохирдлын төлбөрийн тухай хууль /2010.6.24/ *Агаарын чанар. Техникийн шаардлага MNS 4585:2016, *Агаарт байх бохирдуулах бодисын хүлцэх хэм хэмжээ. Техникийн ерөнхий шаардлага MNS 5885:2008, *Хүрээлэн буй орчны агаарын чанарын хяналтын төлөвлөгөө MNS ISO 4227:2002 *Авто тээврийн хэрэгсэл. Техникийн хяналт болон үйлчилгээний үед ажилласан хийн хорт бодисын агууламжийг хэмжих аргууд MNS ISO 3929:2014

		Машин тоног төхөөрөмжийн техникийн бүрэн бүтэн байдлыг тогтмол хянаж, агаарт үзүүлэх нөлөөллийг бага байлгах	Төслийн талбайд ажиллах тээврийн хэрэгслүүд	Хуваарьт үзлэг, оношлогоо	Үйл ажиллагааны зардалд тусгагдсан			2025 онд	Техникийн хуваарьт үзлэг	
		Агаарын чанарын хяналт шинжилгээ хийж, үр дүнг нэгтгэн тайлагнах	Төслийн талбай дахь хяналтын цэгт	Хяналт шинжилгээ хийсэн тоо		2 удаа	ОХШХ-т тусгагдсан	2025 онд	Орчны хяналт шинжилгээний ажлын тайлан	
		Нийт зардал						1,500		

Хүснэгт 4. 2. Гадаргын ба газрын доорхи усны нөөцөд үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөө

№	Гол болон болзошгүй сөрөг нөлөөллүүд	Сөрөг нөлөөллийг арилгах, бууруулах арга хэмжээ	Сөрөг нөлөөллийн хамрах хүрээ	Хэмжих нэгж	Нэгжийн зардал (мян.төг)	Тоо хэмжээ	Нийт зардал, мян.төг	Хэрэгжүүлэх хугацаа, давтамж	Биелэлтийн шалгуур	Баримтлах эрх зүйн баримт бичиг
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
ГАДАРГЫН БА ГАЗРЫН ДООРХИ УСНЫ НӨӨЦ	Ахуйн болон техникийн хэрэглээнээс үүсэх бохир ус, бохирын септик танк суурилуулсан тохиолдолд халилт үүсэх зэргээс гадаргын байнгын болон түр урсацтай гол горхи, хур тунадас орсон үед түр урсац	Ахуйн болон технологийн усны үр ашиггүй алдагдлаас сэргийлэх тоолуурын ашиглалт, заалтад хяналт тавих	Үндсэн болон гэрээт ажилчид	-*-	-*-	1 удаа	-*-	2025 онд	Усны тоолуур суурилуулсан эсэх	*МУ -ын Усны тухай хууль /2012.5.17/ *Ус бохирдуулсны төлбөрийн тухай хууль /2012.5.17/ *Байгаль орчныг хамгаалах. Усан орчин, гадаргын усны чанарыг хянах журам MNS 4047:1988, *Усны биологийн шинж чанарын шинжилгээ.

үүсэж гадаргын болон гүний усанд бохирдол нэвчдэс үүсэх	Усан орчны чанарын хяналт шинжилгээ хийж, үр дүнг нэгтгэн тайлагнах	Төслийн талбайн ойр орчны уст цэгүүд, ашиглаж буй худаг	Хяналтын тоо	--*--	2 удаа	ОХШХ-т тусгагдсан	2025 онд	Орчны хяналт шинжилгээ ний тайлан	Бохир усны микробиологийн шинжилгээний арга MNS 5668: 2006, *Усан орчны чанарын үзүүлэлт. Ерөнхий шаардлага MNS 4586:1998, *Усны чанар. Газрын доорх усыг бохирдуулагч бодисын зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээ MNS 6148:2010 *Ундны усны стандарт MNS 900-2005 Усны нөөцийг бохирдлоос хамгаалах дүрэм 143/а/352
Газрын тос олборлолт, тээвэрлэлтийн үед асгарч алдагдах нь хөрсөнд нэвчих улмаар газрын гүний болон гадаргын усанд нөлөөлөх	Газрын тос асгаралтын үед авах хариу арга хэмжээ төлөвлөгөөтэй байх энэхүү төлөвлөгөөг хариуцан хэрэгжүүлэх инженер техникийн ажилчдыг дадлагажуулах, энэ үед ашиглагдах багаж тоног	Төслийн талбайн хүрээнд,	Асгаралтын үеийн хариу арга хэмжээний төлөвлөгөөтэй байх	--*--	2 удаа	--*--	2025 онд	Асгаралтын үеийн хариу арга хэмжээний батлагдсан төлөвлөгөө, тос асгаралтын үеийн тоног төхөөрөмж ийн ашиглалтыг эзэмшүүлсэ н байдал	ОУ-ын газрын тос байгалийн хий үйлдвэрлэгчдийн холбооноос гаргасан зөвлөмж

		төхөөрөмжтэй харьцах ажилчдад практик сургалт зохион байгуулах, тоног төхөөрөмжийн бэлэн байдлыг хангаж ажиллана								
	Нийт зардал						1,500.0			

Хүснэгт 4. 3. Хөрсөн бүрхэвчид үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөө

№	Гол болон болзошгүй сөрөг нөлөөллүүд	Сөрөг нөлөөллийг арилгах, бууруулах арга хэмжээ	Сөрөг нөлөөллийн хамрах хүрээ	Хэмжих нэгж	Нэгжийн зардал (мян.төг)	Тоо хэмжээ	Нийт зардал, мян.төг	Хэрэгжүүлэх хугацаа, давтамж	Биелэлтийн шалгуур	Баримтлах эрх зүйн баримт бичиг
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
ХӨРСӨН БҮРХЭВЧ	Кемпийн талбай дахь өдөр тутмын хөдөлгөөнд хөрсний эвдрэл элэгдэл үүсэх, ахуйн хатуу болон шингэн хог хаягдлаар хөрсөнд бохирдол үүсэх	Газрын гадаргын эвдрэлийг аль болох бага хэмжээнд байлгахаар тоног төхөөрөмж суурилуулах тохиолдолд болон түр зуурын кемп дэх төлөвлөх тохиолдолд зохион байгуулалтыг хийнэ	Төслийн кемпийн талбай дотор	-	-	-	-	2025 онд	Газар ашиглалтын байдал	Газрын тос, байгалийн хий үйлдвэрлэгчдийн олон улсын холбооны стандарт – IOGP standard MNS5850-2008, “Хөрсний чанар, хөрс бохирдуулагч бодис, элементүүдийн зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээ”
		Ил задгай ахуйн хог хаягдал хаяхаас сэргийлэн кемпэд ангилан ялгах зориулалт бүхий хогийн сав байршуулах	Төслийн кемпийн талбай дотор	ш	Хог хаягдлын менежментийн төлөвлөгөөнд тусгагдсан			2025 онд	Хогийн сав байршуулсан эсэх	MNS5914-2008, “Эвдэрсэн газрын нөхөн сэргээлтийн нэр томьёо, тодорхойлолт”

“МАТАД ХХ” Газрын тосны ашиглалтын талбайн 2025 оны байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө

2024 он

	Техникийн тос масло, газрын тосны асгаралтаас хөрсөнд бохирдол үүсгэх	Газрын тосны асгаралтын эсрэг арга хэмжээний төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэх	Талбайд	Батлагдсан төлөвлөгөө	--*--	-	2025 онд	Компани дотооддоо батлагдсан төлөвлөгөө байгаа эсэх, туслан гүйцэтгэгч байгууллагатай ажиллах үед түүний хэрэгжилтийг хангаж ажилласан эсэх	
			НИЙТ ЗАРДАЛ			800.0			

Хүснэгт 4. 4. Ургамлан нөмрөгт үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөө

№	Гол болон болзошгүй сөрөг нөлөөллүүд	Сөрөг нөлөөллийг арилгах, бууруулах арга хэмжээ	Сөрөг нөлөөллийн хамрах хүрээ	Хэмжих нэгж	Нэгжийн зардал (мян.төг)	Хэрэгжүүлэх хугацаа, давтамж	Нийт зардал, мян.төг	Хариуцах тал	Биелэлтийн шалгуур	Баримтлах эрх зүйн баримт бичиг
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
УРГАМЛАН НӨМРӨГ	Кемпийн талбай орчимд тодорхой хэмжээний бэлчээрийн эдэлбэр газар элэгдэлд өртөх үүнээс шалтгаалан ургамлан нөмрөгт доройтол үүсэх,	Хууль бусаар байгалийн ургамал түүх, тэдгээрийн гаралтай түүхий эдийг түүх, тээвэрлэх, ашиглахыг хориглох, зөрчил илэрсэн тохиолдолд байгаль орчны зөрчлөөр бүртгэн, шаардлагатай арга хэмжээг авах (харьяа орон нутгийн байгаль орчны газар, байгаль орчны байцаагчид мэдэгдэх)	Төслийн талбайд	Зөрчил илэрсэн тоогоор	--*--	2025 онд	--*--	Петро Матад ХХК ХАБЭА-БО-ны хэлтэс, гэрээлэгч байгууллага	Зөрчил илэрсэн эсэх	*Байгалийн ургамлын тухай хууль /1995.4.11/ *Эвдэрсэн газрыг ургамалжуулах техникийн шаардлага MNS 5918:2008
		Ургамлан бүрхэвчийн мониторингийн судалгаа хийх	Олборлолтын талбайд Тогтоосон мониторингийн цэгүүдэд хийгдэнэ. Мониторингийн цэгүүдийг	Судалгаа хийх давтамж	--*--	2025 онд 2 удаа	ОХШХ-т тусгагдсан	Петро Матад ХХК ХАБЭА-БО-ны хэлтэс,	Орчны хяналт шинжилгээний ажлын тайлан	

			сонгон авахдаа ашиглалтын талбайд үйл ажиллагаа явагдаж байгаа цэгүүд түүний нөлөөлөлд өртөх хэсэгт нэмэлтээр мониторингийн цэгүүдийг тухай бүр нэмж оруулна.							
	Техникийн нөлөөгөөр тухайн орчны ургамалжлын хэв шинж өөрчлөгдөх төрөл зүйлийн тоо, ургамлын бүрхэц буурах	Төслийн талбай дахь ургамлын судалгааг ОХШХ-ийн хүрээнд мэргэжлийн байгууллагаар гүйцэтгүүлнэ	Төслийн талбайд	Жилд 1 удаа	--*--	2025 онд 2 удаа	ОХШХ-т тусгагдсан	Петро Матад ХХК ХАБЭА-БО-ны хэлтэс,	Орчны хяналт шинжилгээний ажлын тайлан	
		Нийт зардал					1,800.0			

Хүснэгт 4. 5. Амьтны аймагт үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөө

№	Гол болон болзошгүй сөрөг нөлөөллүүд	Сөрөг нөлөөллийг арилгах, бууруулах арга хэмжээ	Сөрөг нөлөөллийн хамрах хүрээ	Хэмжих нэгж, тоо хэмжээ	Нэгжийн зардал (мян.төг)	Хэрэгжүүлэх хугацаа, давтамж	Нийт зардал, мян.төг	Хариуцах тал	Биелэлтийн шалгуур	Баримтлах эрх зүйн баримт бичиг
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
АМЬТНЫ АЙМАГ	Олборлолтын талбайд тархан амьдарч байгаа амьтад цооног өрөмдөх техникийн хөдөлгөөн, дуу чимээ, түүнчлэн техникүүдийн шатахуун, хаягдал буюу санамсаргүй асгасан тос, түүний үнэр, нөлөө зэргээс уугуул амьтад дайжих, байршил нутгаа өөрчлөх, үүрлэж, төллөдөг газруудаа орхин түр зуур дайжих, идэш тэжээл хомсдох, Түр суурингийн хөдөлгөөн зэргээс хөрсөнд амьдардаг амьтад, газар, бутан дээр үүрээ засдаг шувуудын үүр эвдрэх, өндөг, ангаахай, дэгдээхэй, шавж өртөх, хайгуулын үйл ажиллагааны улмаас мал, амьтны тархац, шилжилт хөдөлгөөн, идэш тэжээлийн байдалд сөрөг	Олборлолтын талбайн нутаг дэвсгэр дэх зэрлэг ан амьтдыг хамгаалах үүднээс, ховор болон ач холбогдол бүхий амьтдын талаарх мэдээлэл /фото зураг, биологийн ач холбогдол, агнах, худалдаалахыг хориглох тухай хуульчилсан байдал г. м./ өгөх, боловсрол олгох сургалт ажиллагсдад зохион байгуулах.	Төслийн талбайд	1 удаа	-	2025 онд	--*--	Петро Матад ХХК ХАБЭА-БО-ны хэлтэс, гэрээлэгч байгууллага	Сургалт хийгдсэн эсэх	*Амьтны тухай хууль *Зэрлэг амьтан ба ургамлын аймгийн ховордсон зүйлийг олон улсын хэмжээнд худалдаалах тухай конвенци
		Хууль бусаар байгалийн ургамал түүх, тэдгээрийн гаралтай түүхий эдийг түүх, тээвэрлэх, ашиглахыг	Төслийн талбайд	Кемпэд ажиллаж байгаа нийт ажилчдад			--*--			

“МАТАД ХХ” Газрын тосны ашиглалтын талбайн 2025 оны байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө

2024 он

	нөлөөлөл учирч болзошгүй	хориглох, зөрчил илэрсэн тохиолдолд байгаль орчны зөрчлөөр бүртгэн, шаардлагатай арга хэмжээг авах (харьяа орон нутгийн байгаль орчны газар, байгаль орчны байцаагчид мэдэгдэх)				2025 онд		Петро Матад ХХК ХАБЭА-БО-ны хэлтэс, гэрээлэгч байгууллага	Ажилчдад мэдээлэл өгсөн байдал	
		Амьтны мониторингийн судалгааг мэргэжлийн байгууллагаар хийлгэх	Төслийн талбай түүний ойр орчимд	Жилд нэг удаа		2025 онд	ОХШХ-т тусгагдсан	Петро Матад ХХК ХАБЭА-БО-ны хэлтэс,	Орчны хяналт шинжилгээний тайлан	
		Нийт зардал					1,500.0			
Сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний нийт зардал							7,100			

4.2. Нөхөн сэргээлтийн төлөвлөгөө

Хүснэгт 4. 6. Нөхөн сэргээлтийн төлөвлөгөө

№	Нөхөн сэргээлтийн зорилт	Нөхөн сэргээлтийн арга хэмжээ	Цар хүрээ	Хэмжээ, га	Нийт зардал, мян.төг	Хэрэгжүүлэгч, хамтран хэрэгжүүлэгч	Биелэлтийн шалгуур	Баримтлах эрх зүйн баримт бичиг
	1	2	3	4	5	6	7	8
1	Техникийн нөхөн сэргээлт: Өрөмдлөг*, олборлолтын тоног төхөөрөмжийн суурилуулалтын ажлын үед хөндсөн талбайг эргүүлэн дүүргэх, булж, тэгшлэх, хэлбэршүүлэх замаар хүн, мал, амьтанд аюулгүй болгоно.	Өрмийн шингэн хаягдлын сан: Үүнд: өрмийн шингэн хаягдлын сан, ахуйн шингэн хаягдлын нүх, тоног төхөөрөмж байрласан талбай, үйл ажиллагааны улмаас талхлагдсан талбай Өрөмдлөгийн талбайн техникийн нөхөн сэргээлтийн ажлыг тухайн цооногт хийгдэх бүх туршилт, судалгаа, шингэн хагалбарын ажлууд хийгдэж дууссан тохиолдолд гүйцэтгэнэ. Олборлолтын цооногийн талбайд олборлолтын тоног төхөөрөмжийг суурилуулсны дараа техникийн нөхөн сэргээлтийн ажил хийнэ.	Цэн Тогоруу – 2, Мазаалай – 1 цооногууд	450м2 305.1м2	Гэрээт байгууллагаар 1 цооногт гүйцэтгүүлэх техникийн нөхөн сэргээлтийн зардал	Петро Матад ХХК ХАБЭА, БО-ны хэлтэс Өрөмдлөгийн гэрээт байгууллага Нөхөн сэргээлтийн гэрээт байгууллага	Нөхөн сэргээлтийг хийж гүйцэтгэн орон нутагт актаар хүлээлгэн өгсөн байдал	*Уул уурхайн үйл ажиллагаанаас эвдрэлд орсон газарт техникийн болон биологийн нөхөн сэргээлт хийх аргачлал. <i>Байгаль Орчин, ногоон хөгжил, аялал жуулчлалын сайдын 2015 оны А-138 дугаар тушаалын хавсралт</i> *Газрын тосны хайгуул, олборлолтын үйл ажиллагааны үеийн байгаль хамгаалал, нөхөн сэргээлт. <i>Техникийн шаардлага MNS 6200:2010</i>
2	Биологийн нөхөн сэргээлт	Биологийн нөхөн сэргээлт: Үүнд: өрөмдлөгийн шингэн хаягдлын сан	- Цэн Тогоруу – 2, Мазаалай – 1 цооногууд	450м2 305.1м2	Гэрээт байгууллагаар гүйцэтгүүлэх 1 цооног өрөмдлөгийн талбайн нөхөн сэргээлтийн зардал -*-	Сум орон нутгийн байгаль хамгаалагч, байгаль орчны байцаагч		*Эвдэрсэн газрыг ургамалжуулах техникийн шаардлага MNS 5918:2008 *Газар шорооны ажлын үед үржил шимт хөрс хуулалт, хадгалалт MNS 5916:2008 *Хөрсний чанар. Хөрс бохирдуулагч бодис, элементүүдийн зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээ MNS 5850:2008

								*Газрын тос, уламжлалт бус газрын тосны эрэл, хайгуул, олборлолтын үйл ажиллагаанд өртсөн байгаль орчныг нөхөн сэргээх ажлыг хүлээн авах журам 2018.02.22 -ны хамтарсан тушаал А-50/А-31 *Бүтээгдэхүүн хуваах гэрээ, 7 дугаар зүйл, 7.3.4.1, 7.3.4.2, 7.3.4.3, 7.3.4.4, 7.3.4.5
		Нийт зардал			10,000			

4.3. Биологийн олон янз байдлыг дүйцүүлэн хамгаалах арга хэмжээний төлөвлөгөө

Хүснэгт 4. 7. Биологийн олон янз байдлыг дүйцүүлэн хамгаалах арга хэмжээний төлөвлөгөө

№	Дүйцүүлэн хамгаалах зорилт	Хамгаалах арга хэмжээ	Арга хэмжээний цар, хэмжээ	Тоо хэмжээ	Нэгжийн зардал, төг	Нийт зардал, мян,төг	Хэрэгжүүлэх хугацаа ба давтамж	Баримтлах эрх зүйн баримт бичиг
	1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Тусгай хамгаалалттай газар болон орчны бүсэд хилийн багана хориглох, анхаарах тэмдэг, тэмдэглэгээ хийх	ТХГН захиргаатай шаардлагатай тэмдэг тэмдэглээ, тэдгээрийн байршлын талаар зөвлөлдөх	_*-	_*-	_*-	66,000	_*-	*Дүйцүүлэн хамгаалах арга хэмжээ нь үйлдвэрлэлийн буюу олборлолтын шатанд шилжсэн үед шаардлагатай /БОНБУ тухай хууль, 3.1.11, 2012/
2.	МУ-ын ерөнхийлөгчийн санаачилсан “Тэрбум мод” үндэсний хөдөлгөөний хүрээнд Матад сум эсвэл Дорнод аймагтай харилцан санал солилцож аймгийн хэмжээнд мод тарихаар төлөвлөлтөд орсон талбайнуудад мод тарих (эсвэл олборлолтын талбай орчимд боломжтой газар сонгох)	Мод тарих		500	5000	5,000.0	_*-	
	Нийт					71,000		

4.4. Нүүлгэн шилжүүлэх, нөхөн олговор олгох арга хэмжээний төлөвлөгөө

Хүснэгт 4.8 Нүүлгэн шилжүүлэх, нөхөн олговор олгох арга хэмжээний төлөвлөгөө

№	Нөлөөлөлд өртөх иргэд	Нүүлгэн шилжүүлэх арга хэмжээ	Арга хэмжээний цар, хэмжээ	Тоо хэмжээ	Нэгжийн өртөг, төг	Нийт зардал, төг	Хэрэгжүүлэх хугацаа ба давтамж	Баримтлах эрх зүйн баримт бичиг /
	1	2	3	4	5	6	7	8
1.	9 өрхийн 11 га талбай давхцалтай байсанд нөхөн олговор бүрэн төлөгдсөн.	Нүүлгэн шилжүүлэлт хийгдэхгүй, нөхөн олговор олгогдохгүй.	-	9 өрх айл	ЗГ-ын 2023 оын 7-р сарын 5-ны өдрийн 265 дугаар тогтоолоор БХГ-т Матад ХХ талбайн 21392 га газрыг улсын хэрэгцээнд авч, газар ашиглуулах гэрээ байгуулан гэрчилгээ олгож ажлыг эхлүүлээд байна. Нийт талбайд давхцал бүхий айл өрхүүдэд нөхөн олговор олгогдсон.		-	Газрын тухай хуулийн 16.1.8, Засгийн газрын 2017 оны 287 дугаар тогтоолоор батлагдсан “Газрын улсын тусгай хэрэгцээнд авах, гаргах, түүний хэмжээ заагийг тогтоох, ашиглах журам”

4.5. Түүх, соёлын өвийг хамгаалах арга хэмжээний төлөвлөгөө

Газрын тосны хайгуулын “Матад ХХ” талбайн ашиглалтад авсан талбай түүний ойр орчмын нутаг дэвсгэрийн хэмжээнд археологи, палеонтологийн дурсгалт зүйлийн нарийвчилсан судалгааг мэргэжлийн байгууллагаар 2018 онд хийлгэсэн. Уг судалгаагаар газрын тосны хайгуулын “Матад ХХ” талбайн ашиглалтын лиценз бүхий талбайд түүх соёлын дурсгал, археологи болон палеонтологийн олдвор илрээгүй.

№	Болзошгүй аюул, осол, сөрөг нөлөөлөл	Урьдчилан сэргийлэх, хамгаалах арга хэмжээ	Арга хэмжээний цар, хэмжээ	Тоо хэмжээ	Нэгжийн зардал, мян.төг	Нийт зардал, мян.төг	Хэрэгжүүлэх хугацаа ба давтамж	Шалгуур үзүүлэлт	Баримтлах эрх зүйн баримт бичиг
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	Түүх соёлын өв эвдэрч, сүйдэх	Шинээр илэрвэл холбогдох байгууллагуудад мэдэгдэх	Төслийн талбайн хэмжээнд	-*-	-*-	-*-	Тухай бүр	Эвдэрч сүйдээгүй байх	2014 оны 5 дугаар сарын 15-ны өдөр шинэчлэгдсэн Соёлын өвийг хамгаалах тухай хуулийн 37.2 заалт.
2.	Түүх соёлын өв эвдэрч, сүйдэх	Ажилчдад түүх соёлын өв хамгаалах тухай мэдээллээр хангаж сургалт явуулах	Төслийн талбайн хэмжээнд	-*-	-*-	-*-	Жилд 1 удаа	Эвдэрч сүйдээгүй байх	-*-

4.6. Осол, эрсдлийн менежментийн төлөвлөгөө

Хүснэгт 4. 9. Осол эрсдлийн менежментийн төлөвлөгөө

№	Болзошгүй аюул, осол, сөрөг нөлөөлөл	Урьдчилан сэргийлэх, хамгаалах арга хэмжээ	Арга хэмжээний цар, хэмжээ	Тоо хэмжээ	Нэгжийн зардал, мян.төг	Нийт зардал, мян.төг	Хэрэгжүүлэх хугацаа ба давтамж	Шалгуур үзүүлэлт	Баримтлах эрх зүйн баримт бичиг
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	Байгалийн гаралтай осол, эрсдэл	Орон нутгийн иргэд болон ажиллаж буй ажиллагсдад заавар зөвлөмж өгөх, мэдээллээр хангах	Бүс нутагт	1	1,000.0	2,500.0	2025 он	Ажилчдад өгсөн мэдээлэл, мөн иргэдэд өгсөн мэдээлэл сургалт зэргээс	“Аюултай ачаа бараа тээвэрлэх зөвлөмж, зохицуулалтын заавар” - Монгол Улсын замын хөдөлгөөний дүрэм - MNS 4978:2000 Аюултай ачаа, ангилал, техникийн шаардлага - БОАЖЯ-ын Сайд, ЭМ-ийн Сайд, ОБЕГ-ын Даргын 2009 оны 02 сарын 03-ны өдрийн 28/40/29 тоот хамтарсан тушаалаар баталсан "Химийн хорт болон аюултай бодисыг хадгалах, тээвэрлэх, ашиглах, устгах журам" - MNS 5029:2011 Химийн хорт бодисын шошго тэмдэглэгээ - MNS6458:2014Химийн хорт болон аюултай бодис, бүтээгдэхүүний агуулахад тавих шаардлага -MNS (ISO) 13688:2000 Хамгаалалтын хувцасны ерөнхий шаардлага
		Гал унтраах иж бүрэн хэрэгсэл	Төслийн талбайд	1	Үйл ажиллагааны зардалд тусгагдсан		2025 онд	Гал унтраах хэрэгсэл байрлуулсан эсэх	
2.	Биологийн гаралтай осол эрсдэл	Үйл ажиллагааныхаа явцад тухайн бүс нутаг болон ОУ, Монгол улсыг хамарсан өвчлөл гарч байгаа эсэхэд байнга анхаарч, гарсан тохиолдолд урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээ авах	Төслийн талбай болон бүс нутаг	1	5,000.0	5,000.0	2025 онд	Авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээ	
		Шаардлагатай тохиолдолд ажилчдыг амраах	Ажиллах хүч	--*--			Онц байдал зарласан үед	-	
3	Технологийн гаралтай осол эрсдэл	Ажиллагсдыг хөдөлмөр хамгааллын хувцас хэрэгслээр бүрэн ханган ажиллуулах	Ажилчид	Талбайд ажиллах компанийн үндсэн ажилчид	Төсөвт зардалд тусгагдсан		Тогтмол		
		Хөдөлмөр хамгаалал болон болзошгүй осол, аюулаас урьдчилан сэргийлэх, осол аваарын үед авах арга хэмжээний төлөвлөгөө гарган цаг үеийн байдалтай уялдуулан тодотгол хийж, ажиллагсдад сургалт явуулж байх	Сургалтын тоо	2	1,000.0	2,000.0	2025 онд		

“МАТАД ХХ” Газрын тосны ашиглалтын талбайн 2025 оны байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө

2024 он

		Галын аюулгүй ажиллагаа, гал түймрийн үед хэрхэн ажиллах талаарх сургалтыг ажилчдад өгөх	Сургалтаар	1	-*-	-*-	Жил бүр		
		Тос хадгалах байгууламжуудыг эргэн тойронд гал-ын зурвас байгуулах	Төслийн талбайд	Төсөвт зардалд тусгасан			2025 онд	Галаас хамгаалах зурвас байгаа эсэх	
		Галын аюул болон бусад төрлийн анхааруулах тэмдэг, тэмдэглэгээг тоног төхөөрөмж, байгууламжуудад байрлуулах	Төслийн талбайд	Үйл ажиллагааны зардалд тусгагдсан			2025 онд	Галаас хамгаалах тэмдэг тэмдэглээ суурилуулсан эсэх	
		Тос асгаралтын үед хэрэгжүүлэх төлөвлөгөөтэй /тухайн төлөвлөгөөнд тос асгаралтын үед авах арга хэмжээ, хаягдлыг хэрхэн хадгалж, устгах зэргийг нэг бүрчлэн тодорхойлсон байна/	Төслийн талбайд				Тогтмол		
		Нийт				7,700.0			

4.7. Хог, хаягдлын менежментийн төлөвлөгөө

Хүснэгт 4.10. Хог хаягдлын менежментийн төлөвлөгөө

№	Хог хаягдлын ангилал	Сөрөг нөлөөллийг арилгах, бууруулах арга хэмжээ	Сөрөг нөлөөллийн хамрах хүрээ	Хэмжих нэгж	Нэгжийн зардал, мян.төг	Тоо хэмжээ	Нийт зардал, төг	Хэрэгжүүлэх хугацаа	Биелэлтийн шалгуур	Баримтлах эрх зүйн баримт бичиг
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	Ахуйн шингэн хаягдал		Ашиглалтын талбайд Олборлолтын үйл ажиллагаа явагдах үед байнга ашиглагдана.	ш	-*-	1 Ахуйн шингэн хаягдлын хэмжээний хувьд 2024 онд БОННУ-д тусгаснаар унд ахуйн хэрэглээний усны 70% нь бохир ус хэлбэрээр хаягдана гэж үзсэнээр тооцвол: 109.5 м3 * 0,7%= 76.65 м3 ус бохир ус шингэн хаягдал болж гарахаар байна.	-*-	2025 онд	Ахуйн шингэн хаягдлыг хэрхэн зайлуулсан эсэх	*МУ-ын Хог хаягдлын тухай хууль, 2017.5.17 *МУ -ын Эрүүл ахуйн тухай хууль, 2016.2.29 *Энгийн хог хаягдлын норматив хэмжээг тогтоох аргачлал 2017.12.25. А-368 *Эх үүсвэрээс гарах хог хаягдлын кодчилсон жагсаалт, тэдгээрийн зэрэглэл 2017.12.12. А-349 *Байгаль орчин. газрын тос боловсруулах үйлдвэрийн хаягдлын ангилал. Хаягдлын

“МАТАД ХХ” Газрын тосны ашиглалтын талбайн 2025 оны байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө

2024 он

		Олборлолтын кемпийн талбай дээр эко цэвэрлэх байгууламж буюу септик систем ашиглах.	Түр сууц кемпийн талбайд	м3	-*-	Бохир зөөвөрлөлтийн тоо хэмжээ Цэн тогоруу-1 олборлолтын талбайд	-*-	2025 онд		байгууламжид тавих ерөнхий шаардлага MNS 6487 : 2014 *Хүрээлэн байгаа орчин. Усны чанар. Хаягдал ус. Ерөнхий шаардлага MNS 4943:2015 *Бохир ус зайлуулах цэг тогтоох. Ерөнхий шаардлага MNS 3230:2010 *Аюултай хог хаягдлыг тээвэрлэх, цуглуулах, хадгалах, дахин боловсруулах, устгах экспортлох үйл ажиллагаа эрхлэх аж ахуйн нэгж, байгууллагад зөвшөөрөл олгоход тавигдах шаардлага болон зөвшөөрөл олгох 2018.01.30. А-18 тоот журам
2.	Ахуйн хатуу хог хаягдал	Төслийн үйл ажиллагааны явцад үүсэх хог хаягдлын хэмжээг аль болох бага байлгах, дахин ашиглах болон дахин боловсруулах гэсэн 3R-ын зарчмыг баримтлах; ангилж хаях мэдээлэл сургалтаар ажилчдыг хангана	Төслийн талбайд	удаа	-*-	1	-*-	2025 онд	Хатуу хог хаягдлыг ангилан ялгаж хаясан эсэх	
		Хүрээлэн буй орчинд сөрөг нөлөөлөлгүйгээр хогийг төрөлжүүлэн цуглуулж түр цэгт байршуулж орон нутагтай гэрээ байгуулсны дагуу сум орон нутгийн төвлөрсөн хогийн цэг рүү зөөвөрлөн хаяна. Хог хаягдлын бүртгэл хөтлөнө. Ангилан ялгах	Төслийн талбайн энгийн, ахуйн хатуу хог хаягдал Хатуу хог хаягдлын хэмжээ –өрөмдлөгийн үед 3,9 тн, цооног туршилтын үед 2,65тн, шингэн хагалбарын	ш /ангилан ялгах зориулалт бүхий/	-*-	20	-*-	2025 онд	Байршуулсан хогийн сав	МУ-ын хог хаягдлын тухай хууль, 14 дүгээр зүйл. Энгийн хог хаягдлыг цэвэрлэх, цуглуулах, тээвэрлэх, 14-2-т заасны дагуу гэрээ байгуулна зөөвөрлөнө.

		зориулалт бүхий хогийн савыг ажилчдын байрны гадна болон дотоод орчинд байршуулна.	ажлын үед 0,65тн, олборлолтын 0,67 тн хатуу хог хаягдал тус тус гарахаар байна. Нийт нэг жилийн хугацаанд /БОННУ-д тооцоолсноор/							
		Хатуу хог хаягдлыг хөрсөнд элдэв шингэн нэвчих, салхинд хийсэж орчныг бохирдуулахааргүй хогийн цэг байгуулах	Төслийн талбайд	ш	-*-	1	-*-	2025 онд	Хогийн цэг байгуулсан байдал	
		Хог хаягдал тээвэрлэн төвлөрсөн хогийн цэгт аваачих	Төслийн талбай дахь хатуу хог хаягдлын цэгт төвлөрүүлсэн хатуу хог хаягдал	тн	Сумын хог хаягдал тээвэрлэх эрх бүхий аж ахуй нэгж байгууллагатай гэрээ байгуулан тогтмол зөөвөрлөж ажиллах ба зөөвөрлөлтийг бүртгэж ажиллана.			2025 онд	Хог хаягдлыг зөөвөрлөн хаясан бүртгэл, гэрээ г.м	
3.	Техникийн шингэн хаягдал	Өрөмдлөгийн шингэн хаягдлын сан (зумп)-д хуримтлуулж ууршуулах, саармагжуулах, арга хэмжээ авна.	Төслийн талбайд	Үйл ажиллагааны зардал тусгагдсан				2025 онд	Шингэн хаягдлын сангийн ашиглалт	

4.	Аюултай	Тусгай зөвшөөрөлтэй гэрээт гүйцэтгэгчтэй байгуулах гэрээний дагуу шийдвэрлэнэ. Олборлолтын талбайн үйл ажиллагааны явцад үүссэн тостой даавуу. Генераторын ажилласан тос, тосны шүүр. Хэрэглээнээс гарсан дугуй. Эмнэлгийн хог хаягдал.	Төслийн талбайд	ш	--*--	2025 онд	Аюултай хог хаягдлыг гэрээний дагуу хүлээн авдаг мэргэжлийн байгууллагатай хийсэн гэрээ.	
			Нийт		5,000			

4.7. Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөр

Хүснэгт 4. 14. Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөр

№	Хяналт шинжилгээ хийх үзүүлэлтүүд	Хяналтын цэгийн байршил	Хугацаа ба давтамж	Давтамжийн тоо	Нэгжийн зардал, мян.төг	Нийт зардал, мян.төг	Тайлбар	Баримтлах стандарт, арга, аргачлал
	1	2	3	4	5	6	7	8
Агаарын чанар								
1.	Нийт тархсан тоосонцор (TSP) Тоос (PM2.5, PM10) SO2, NO2	Өрөмдлөгийн талбай болон талбайгаас 1 км зайд хяналтын цэгт Нийт 6-8 цэгт	Жилд 2 удаа Хавар болон намар, төсөл эхлэхийн өмнө болон дараа	2	100,0	3,600.0	Лабораторийн шинжилгээний дүнд үндэслэн	Агаар мандал. Агаарын бохирдуулах бодисыг тодорхойлох аргад тавих ерөнхий шаардлага. MNS 3113 : 1981 Халаалтын ба гэрийн зуухны яндангаар гарах утааны найрлага дахь агаар бохирдуулагч бодисын хүлцэх дээд хэмжээ ба хэмжих арга MNS 5457 : 2005
	Дуу чимээ	6-8	Жилд 2 удаа	2	160,0	3,200.0	Шинжилгээний дүнд үндэслэн	MNS 4585:2016 Монгол улсын агаарын чанарын стандарт – гадаад орчны дуу чимээний хүлцэх хэмжээ, MNS 17.5.1.21:1992 Автотээврийн хэрэгслийн дуу чимээ. Дуу чимээний хүлцэх түвшин хэмжих арга.
Усны чанар								
2.	Ерөнхий химийн үзүүлэлт	Техникийн худаг	Жилд 2 удаа	2	40,0	80,0	Лабораторийн шинжилгээний дүнд үндэслэн	Ундны усны эсвэл ахуйн шаардлага, чанар, аюулгүй байдлын үнэлгээ, MNS 900:2010 Усны чанар. Усны дээжлэлт. Ундны ус, хүнс болон ундаа үйлдвэрлэхэд хэрэглэх уснаас дээж авах хөтөлбөр боловсруулах. MNS5667-5:2001. Усны чанар. Усны дээжлэлт. Бохир уснаас дээж авах хөтөлбөр боловсруулах, MNS 5667-10:2001.
	Худгийн усны бичил элементийн агууламж		Жилд 2 удаа	2	160,0	360,0		
			Жилд нэг удаа	2	80,0	160,0		
	Унд ахуйн усны микробиологийн шинжилгээ	19-р талбайгаас зөөвөрлөн авдаг савласан уснаас	Жилд 2 удаа	2	80,0	160,0		

								Усны чанар: Дээжлэлт – Дээж хадгалах, тээвэрлэх журам MNS (ISO) 4867:1999
	Хөрсөн бүрхэвч							
3.	Хүнд металл, агрохимийн үзүүлэлт, химийн шинж чанар	Өрөмдлөгийн талбайн орчимд хяналт шинжилгээ мониторингийн цэгээс Нийт 8 цэг/хог хаягдал хаях цэг, шингэн бохир хадгалах септик орчим, /	Жилд 2 удаа /өрөмдлөгийн ажил эхлэх болон өрмийн ажил явагдаж дууссаны дараа/	2	40,0	320,0	Лабораторийн шинжилгээний дүнд үндэслэн	Хөрс, ус, агаарын чанартай холбогдох байдлыг тодорхойлох MNS 5668-06 MNS 4697-98 MNS 6340:2003
	Ерөнхий хими физик шинж, ахуйн шингэн хаягдал хаягдах хэсгээс микробиологийн шинжилгээ хийлгэх			2	40,0	320,0		
	Хөрсөн дэх нефтийн бүтээгдэхүүн /TPH/	5 цэгээс Бохирдол үүсэж болзошгүй техник үйлчилгээний засварын цэг, тос хадгалах танкны орчим, шатахуун хадгалах цэг г.м	Жилд 2 удаа	2	100,0	1,000.0		
	Цацрагийн үүсгүүрээс ялгарч болзошгүй элементүүд Cs - 137 Am - 241/Be, U2388 Ra226. K40, Sr90,	Цацраг үүсгүүрийн контейнер, ашиглалт явуулсан талбайгаас 1 цэг	Жилд 2 удаа	2	200,0	200,0		
	Ургамлан нөмрөг							
4.	Хээрийн ажиглалт	6 болон 10-р сард /хяналт шинжилгээний тогтоосон цэгүүд болон шаардлагатай цэгүүдээс нэмэлтээр авах	Жилд 2 удаа	2	1500,0	5,000.0	Судлаачийн дүгнэлт	Хээрийн судалгаа шинжилгээний батлагдсан аргын дагуу
	Амьтны аймаг							

5.	Хээрийн ажиглалт судалгаа	6 болон 10-р сард	Жилд 2 удаа	2	5,705.0	11,410.0	Судлаачийн дүгнэлт	Хээрийн судалгаа шинжилгээний батлагдсан аргын дагуу
	Нийт					25,810.0		

4.8. Тухайн жилийн байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэх удирдлага зохион байгуулалтын төлөвлөгөө

Хүснэгт 4. 15. Тухайн жилийн байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэх удирдлага зохион байгуулалтын төлөвлөгөө

Арга хэмжээ	Үйл ажиллагаа	Хамрах хүрээ	Хариуцан хэрэгжүүлэгч	Зардал мян.төг	Шалгуур үзүүлэлт
Байгаль хамгаалах ажлын барьцаа хөрөнгө	БОМТ хэрэгжүүлэх зардлын 50 %-тай тэнцэх барьцаа хөрөнгө	Жил бүр БОАЖЯ-тай тохиролцсоноор	Петро Матад ХХК, ХАБЭА, байгаль орчны хэлтэс	Зардал тогтмол бус	БОНБУ тухай хуулийн 9.10 заалт
Байгаль хамгаалах ажлын төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэх	Үйл ажиллагааны хүрээнд	2025 он	Петро Матад ХХК, ХАБЭА, байгаль орчны хэлтэс		БО багц хуулиуд, холбогдох дүрэм журам стандарт, Усны тухай хууль, Байгалийн нөөц ашигласан төлбөрийн тухай хууль, ЗГ-н тогтоол, усны нөөц ашигласны төлбөрийн хувь хэмжээг тогтоох, хөнгөлөх тухай, бусад холбогдох хууль тогтоол, журам, Гамшгаас хамгаалах тухай хууль, 2003 (сүүлийн нэмэлт өөрчлөлт 2012 оны 5 сарын 17), MNS5078-2001, “Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, Үйлдвэрлэлийн эрүүл ахуй” MNS ISO 13688 : 2000 Хөдөлмөрийн аюулгүй ажиллагаа. Эрүүл ахуй. Ажлын тусгай хувцас-Ерөнхий шаардлага
Ажилчдад байгаль орчныг хамгаалах, байгалийн баялгийг хамгаалах талаар сургалт зохион байгуулах	Үйл ажиллагааны хүрээнд	Жилд 1 удаа	Петро Матад ХХК, ХАБЭА, байгаль орчны хэлтэс	1,000.0	
Болзошгүй осол аюулын үед орон нутгийн эмнэлгийн болон бусад холбогдох байгууллагуудтай хамтран ажиллах талаар зохион байгуулалтын арга хэмжээг төлөвлөсөн байх	Үйл ажиллагааны хүрээнд	Жилд 1 удаа	Петро Матад ХХК, ХАБЭА, байгаль орчны хэлтэс	Талууд тохиролцоно	
Гал түймрийн үед хэрхэн ажиллах талаар ажиллагсдын дунд сургалт зохион байгуулах	Үйл ажиллагааны хүрээнд	Жилд 1 удаа	Петро Матад ХХК, ХАБЭА, байгаль орчны хэлтэс	1,340.0	
Ажлын байр, зам талбайд ХАБЭА-ны ба замын хөдөлгөөний дүрмийн тэмдэг, дохио, санамжуудыг хийж тавих	Үйл ажиллагааны хүрээнд	Жил бүр	Петро Матад ХХК, ХАБЭА, байгаль орчны хэлтэс	2,000.0	
БОМТ-нд тусгагдсан ОХШХ -ийг мэргэжлийн байгууллагаар гүйцэтгүүлж, үр дүнд дүгнэлт хийх,	Үйл ажиллагааны хүрээнд	Байнга хяналт тавих	Петро Матад ХХК, ХАБЭА, байгаль орчны хэлтэс	Талууд тохиролцоно	
Петро Матад ХХК нь үндсэн захиалагчийн хувьд туслан гүйцэтгэгч, гэрээлэгч нартай байгуулах гэрээнд байгаль орчныг хамгаалах, нөхөн сэргээх ажлыг байнга тусгаж өгнө.	Үйл ажиллагааны хүрээнд	Байнга хяналт тавих	Петро Матад ХХК, ХАБЭА, байгаль орчны хэлтэс	--*--	

Цооног өрөмдлөгийн ажлын үеийн хөдөлмөр хамгаалал, эрүүл ахуй, байгаль орчны хамгаалалд, туслан гүйцэтгэгч нарт хяналтыг тогтмол тавьж ажиллана	Үйл ажиллагааны хүрээнд	Байнга хяналт тавих	Петро Матад ХХК, ХАБЭА, байгаль орчны хэлтэс	--*--	
Петро Матад ХХК нь тухайн үйл ажиллагаа явагдах орчны баг, сум, аймгийн БО-ны газар, засаг дарга, ИТХ тэргүүлэгч, газрын даамал зэрэгтэй үйл ажиллагаа эхлэхээс өмнө уулзалт хийж, хийгдэх ажлын танилцуулга, холбогдох зөвшөөрөл, төлөвлөгөө, арга хэмжээнүүдийг танилцуулан, үйл ажиллагааг эхлүүлэх зөвшөөрөл мэдэгдлийн дагуу ажлыг эхлүүлэх ба үйл ажиллагааны явцад тогтмол мэдээ мэдээллээр хангах, хяналт шалгалт тавих нөхцөлийг бүрдүүлэн ажиллана.	Үйл ажиллагааны хүрээнд	Байнга хяналт тавих	Петро Матад ХХК, ХАБЭА, байгаль орчны хэлтэс	--*--	
Байгаль орчны аудит	Үйл ажиллагааны хүрээнд	2 жилд 1 удаа	Петро Матад ХХК, ХАБЭА, байгаль орчны хэлтэс	15,000	Байгаль орчныг хамгаалах тухай хуулийн 10.1 зүйл
БО-ны менежментийн төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэх удирдлага зохион байгуулалтын ажлын нийт зардал: 21,900.0					

4.9. Тухайн жилийн байгаль орчныг хамгаалах төлөвлөгөөний биелэлтийг нөлөөллийн бүсийн оршин суугчдад тайлагнах төлөвлөгөө

Хүснэгт 4. 16. Тухайн жилийн байгаль орчныг хамгаалах төлөвлөгөөний биелэлтийг нөлөөллийн бүсийн оршин суугчдад тайлагнах төлөвлөгөө

№	БОМТ хэрэгжилтийг тайлагнах, хэлэлцүүлэх байгууллагууд	Мэдээллийн агуулга	Тайлагнах хэлбэр	Тайлагнах хугацаа, давтамж	Огноо	Зохион байгуулах газар	Зардал
1	Сумын засаг даргын тамгын газар , Дорнод аймгийн Байгаль орчин, аялал жуулчлалын газар	Төслийн үйл ажиллагаа болон нийгэм эдийн засаг, орон нутагт оруулж буй хувь нэмэр, түүний үр өгөөж	Танилцуулга	Жилд нэгээс доошгүй	2025 онд	Төсөл хэрэгжүүлэгч, Төрийн байгууллага	1,000.0
2	Байгаль Орчин Аялал Жуулчлалын Яам	БОМТ хэрэгжилтийн нэгдсэн тайлан	Тайлан тооцоо буюу бичгээр	Жилд нэг удаа	2025 онд	Төсөл хэрэгжүүлэгч, Төрийн байгууллага	500.0
3	Ашигт Малтмал Газрын Тосны Газар, Уул Уурхай, Хүнд Үйлдвэрийн Яам	Төслийн үйл ажиллагаа,	Жилийн уулзалт хурлаар тайлагнана	Жилд нэг удаа	2025 онд	Петро Матад ХХК, АМГТГ, УУХҮЯ	500.0
4	Биелэлтийн тайлан танилцуулах хугацаанд багийн хурал зохион байгуулагдсан тохиолдолд БОМТ хэрэгжилтийг багийн иргэдэд тайлагнах	БОМТ хэрэгжилтийн тайлан	Танилцуулга	Жилд нэг удаа	2025 онд	Петро Матад ХХК, Багийн засаг дарга	1,500.0
Нийт зардал							3,500.0

Хүснэгт 4.17. БОМТ -ний зардлын хураангуй

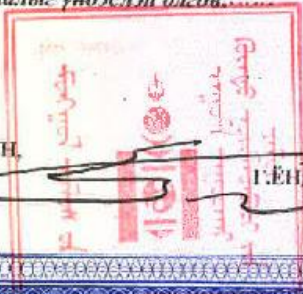
№	Арга хэмжээ	БОМТ нийт зардал мян.төг
		Эхний жил
1	Сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөө	7,100
2	Нөхөн сэргээлтийн төлөвлөгөө	10,000
3	Биологийн олон янз байдлыг дүйцүүлэн хамгаалах арга хэмжээний төлөвлөгөө	71,000
4	Осол эрсдлийн менежментийн төлөвлөгөө	7,700
5	Хог, хаягдлын менежментийн төлөвлөгөө	5,000
6	Тухайн жилийн байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэх удирдлага зохион байгуулалтын төлөвлөгөө	21,900
7	Тухайн жилийн байгаль орчныг хамгаалах төлөвлөгөөний биелэлтийг нөлөөллийн бүсийн оршин суугчдад тайлагнах төлөвлөгөө	3,500
8	Орчны хяналт-шинжилгээний хөтөлбөр	25,810
Нийт зардал		152,010

2025 оны Байгаль орчныг хамгаалах, нөхөн сэргээх ажлын барьцааны дүн 152,010,000 – 76,005,000 төгрөг байна.

Хавсралт 1: Петро Матад ХХК – Улсын бүртгэлийн гэрчилгээ

УБ-2	Монгол Улсын Засгийн газрын 2004 оны 20 дугаар тогтоолоор батлав.	
	МОНГОЛ УЛС УЛСЫН БҮРТГЭЛИЙН ГЭРЧИЛГЭЭ	
2006.12.11 <i>/Бүртгэсэн он, сар, өдөр/</i>	9019017097 <i>/Улсын бүртгэлийн дугаар/</i>	
	2867095 <i>/Легализацийн дугаар/</i>	
Петроматад	ХХК - Гадаадын хөрөнгө оруулалттай	
<i>/Хуулийн этгээдийн нэр, хариуцаагчийн хэлбэр/</i>		
Дүрэм <i>/Үүсгэн байгуулах баримт бичиг/</i>		
Тушаал <i>/Лийдвэрийн нэр/</i>	A-3492 <i>/Дугаар/</i>	2004.12.31 <i>он, сар, өдөр</i>
111000 <i>/код/</i>	Газрын тос хайх, хамгаалах, олборлох, тосны хайх, хадгалах, буцруулах <i>/Үндсэн эрхлэх үйл ажиллагааны чиглэл/</i>	
511000	Тогтвортой хөгжлийн үйлдвэр	
<i>/код/</i>		
<i>/Үүсгэн эрхлэх үйл ажиллагааны чиглэл/</i>		
1 <i>/хуучдаг</i>	1 <i>/гемүүдийн тоо/</i>	12,000.0 <i>/дөрвөн хөрөнгийн хэмжээ, мөнгөн тэдгээрийн/</i>
Сүхбаатар дүүрэг, 8-р хороо, Ерөнхий сайд Амарын тулгамж, НИК ХК-ий байр - х. утас:331099, утас:2. факс:976-11-321799 <i>/Хуулийн этгээдийн илбэл ёсог, х.т.т/</i>		
		

Хавсралт 2: Петро Матад ХХК Аж ахуйн үйл ажиллагааны тусгай зөвшөөрөл

МОНГОЛ УЛС УУЛ УУРХАЙ, ХҮНД ҮЙЛДВЭРИЙН ЯАМ	
	
АЖ АХУЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ТУСГАЙ ЗӨВШӨӨРӨЛ	
20 21 07 05 оны сарын өдөр	Дугаар 696
Улаанбаатар хот	
Эрхлэх үйл ажиллагааны төрөл	Газрын тос ашиглах
Тусгай зөвшөөрөл эзэмшигчийн нэр	“Петроматад” ХХК
Тусгай зөвшөөрөл эзэмшигчийн хаяг	Улаанбаатар, Сүхбаатар дүүрэг, Энхтайваны өргөн чөлөө 17, Блю скай тауэр, 508 тоот
Регистрийн дугаар	2867095
Тусгай зөвшөөрлийн хугацаа	2046 оны 07 сарын 01 өдөр
Тусгай нөхцөл, шаардлага	хүртэл
Холбогдох хууль, дүрэм, журмын хэрэгжилтийг хангаж, тусгай зөвшөөрөл эзэмшигчийн үүргээ биелүүлж ажиллах.	
Монгол Улсын Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн Сайдын 2021. оны 07. сарын 02. . . . өдрийн 186 дугаар тушаалыг үндэслэн олгов.	
МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ГИШҮҮН, УУЛ УУРХАЙ, ХҮНД ҮЙЛДВЭРИЙН САЙД	
	

МОНГОЛ УЛСЫН
УУЛ УУРХАЙ, ХҮНД ҮЙЛДВЭРИЙН САЙДЫН ТУШААЛ

Улаанбаатар хот

3. Газрын тос ашиглах тусгай зөвшөөрөл авсан Петро Матад ХХК-ийн үйл ажиллагаанд эрх бүхий холбогдох байгууллагатай хамтран хяналт тавьж ажиллахыг Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн яамны Газрын тосны бодлогын газар /Б.Анхбаяр/, Ашигт малтмал, газрын тосны газар /Х.Хэрлэн/-т тус тус үүрэг болгосугай.

САЙД

Г.ЁНДОН

**Хавсралт 4: Аж ахуй нэгжийн үйл ажиллагаа явуулах тусгай зөвшөөрлийн тушаалын
хавсралт**

Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн сайдын
2021 оны 7 сарын 22 өдрийн 4/тоот
тушаалын хавсралт 186

Газрын тосны ашиглалтын Матад-ХХ талбайн
газрын тосны ордын ашиглалтын талбайн хэмжээ,
түүний хилийн заагийн булангийн цэгийн солбилцол

Эргэлтийн цэгүүд				
№	X	Y	Уртраг	Өргөрөг
1	422552.297	5187143.961	E115°59'4.000"	N46°50'0.000"
2	444964.59	5186896.122	E116°16'42.000"	N46°50'0.000"
3	444947.152	5184997.781	E116°16'42.000"	N46°48'58.500"
4	442616.208	5185019.643	E116°14'52.000"	N46°48'58.500"
5	442592.129	5182503.965	E116°14'52.000"	N46°47'37.000"
6	438606.664	5182543.43	E116°11'44.000"	N46°47'37.000"
7	438594.977	5181401.347	E116°11'44.000"	N46°47'0.000"
8	437789.251	5181409.646	E116°11'6.000"	N46°47'0.000"
9	437781.251	5180637.97	E116°11'6.000"	N46°46'35.000"
10	434854.82	5180669.018	E116°8'48.000"	N46°46'35.000"
11	434849.292	5180159.713	E116°8'48.000"	N46°46'18.500"
12	434064.603	5180168.28	E116°8'11.000"	N46°46'18.500"
13	434053.416	5179149.67	E116°8'11.000"	N46°45'45.500"
14	433311.017	5179157.869	E116°7'36.000"	N46°45'45.500"
15	433299.877	5178154.694	E116°7'36.000"	N46°45'13.000"
16	432493.709	5178163.7	E116°6'58.000"	N46°45'13.000"
17	432481.569	5177083.36	E116°6'58.000"	N46°44'38.000"
18	431696.475	5177092.233	E116°6'21.000"	N46°44'38.000"
19	431672.62	5174993.292	E116°6'21.000"	N46°43'30.000"
20	417907.467	5175165.469	E115°55'32.500"	N46°43'30.000"
21	417985.042	5180844.953	E115°55'32.500"	N46°46'34.000"
22	419204.39	5180828.415	E115°56'30.000"	N46°46'34.000"
23	419226.415	5182464.363	E115°56'30.000"	N46°47'27.000"
24	420371.23	5182449.058	E115°57'24.000"	N46°47'27.000"
25	420390.488	5183899.808	E115°57'24.000"	N46°48'14.000"
26	421471.441	5183885.554	E115°58'15.000"	N46°48'14.000"
27	421491.251	5185398.042	E115°58'15.000"	N46°49'3.000"
28	422529.552	5185384.531	E115°59'4.000"	N46°49'3.000"

Газрын тосны ашиглалтын талбайн хэмжээ нь нийт 218 км² болно.

Хавсралт 5: Химийн бодисын агуулахын дүгнэлт

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ТОХИРУУЛАГЧ АГЕНТЛАГ

МЭРГЭЖЛИЙН ХЯНАЛТЫН
ЕРӨНХИЙ ГАЗАР

УЛСЫН АХЛАХ БАЙЦААГЧИЙН
ДҮГНЭЛТ

15170 Улаанбаатар хот, Чингэлтэй дүүрэг,
Барилгачдын талбай 13, Засгийн газрын XII байр,
Утас: 26-47-86, Факс: (976-51) 26-60-88

E-mail: info@inspection.gov.mn, http://www.inspection.gov.mn

“ПЕТРОМАТАД ХХК”-Д

2018-09-12 № 09-063/296

Агуулахын ажлын байрны тухай

Танай компаниас химийн бодисын агуулахын ажлын байранд дүгнэлт гаргуулахаар ирүүлсэн хүсэлтийн дагуу 2018 оны 8 дугаар сарын 10-ны өдөр Мэргэжлийн хяналтын ерөнхий газрын Байгаль орчин, геологи, уул уурхайн хяналтын газрын байгаль орчны хяналтын улсын ахлах байцаагч У.Өлзийцэцэг химич н.Ариунмөрөнг байлцуулан үзлэг хийлээ.

Химийн бодис хадгалах ажлын байрны зориулалтаар 10 ширхэг чингэлэгийг металл рам бүхий галд тэсвэртэй материалаар хийж ус чийг нэвтрүүлэх болон зэврэлт үүсгэдэггүй, галын аюул, халалтаас хамгаалсан магнезитан хавтангаар доторлож тохижуулсан байна. Химийн хорт болон аюултай бодисын хор аюулын лавлах мэдээллэлд заагдсан шаардлагын дагуу аюулгүй ажиллагааны зааварчилгаа, ослын үед ажиллах төлөвлөгөөг боловсруулан батлуулсан байна. Ажиллагсадыг химийн хорт болон аюултай бодисын эрсдлээс хамгаалах нэг бүрийн хэрэгслээр хангасан байна.

Дээрх байдлыг үндэслэн дүгнэлт болгох нь:

Химийн бодис хадгалах ажлын байр нь Химийн хорт болон аюултай бодис, бүтээгдэхүүний агуулах. Ерөнхий шаардлага MNS6458:2014 стандартын задгай агуулахад тавигдах шаардлагад нийцэж байна.

БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ ХЯНАЛТЫН
УЛСЫН АХЛАХ БАЙЦААГЧ

У.ӨЛЗИЙЦЭЦЭГ

09 0779

Хавсралт 6: Химийн бодисын тусгай зөвшөөрөл

ХИМИЙН ХОРТ БОЛОН АЮУЛТАЙ БОДИСЫГ ЭКСПОРТЛОХ,
ИМПОРТЛОХ, ХИЛ ДАМЖУУЛАН ТЭЭВЭРЛЭХ, ҮЙЛДВЭРЛЭХ,
АШИГЛАХ, ХУДАЛДАХ АЖ АХУЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ТУСГАЙ

ЗӨВШӨӨРӨЛ

Огноо: 2024-05-08

Дугаар: 0002717

Улаанбаатар хот

Аж ахуйн нэгжийн нэр: ПЕТРО МАТАД ХХК

Аж ахуйн нэгжийн гэрчилгээний дугаар: 9019017097

Регистрийн дугаар: 2867095

Хаяг: Сүхбаатар дүүрэг, 8-р хороо, Ерөнхий сайд Амарын гудамж, НИК ХК-ын байр

Утас: 331009

Дараах химийн хортой, аюултай бодис:
Ашиглах

2024.05.08-2029.05.08

тусгай зөвшөөрлийг
хүртэл хугацаагаар олгов.

№	Бодисын нэр		Томьёо	Олон улсын бүртгэлийн дугаар /CAS/	Ангилал	Үйлдвэрлэсэн улс	Хэмжээ
	Монгол	Олон улсын					
1	Калийн хлорид	Potassium chloride	KCl	7447-40-7			21.2 тн
2							
3							
4							
5							
6							
7							
8							

Улсын хилээр нэвтрүүлэх боомт: -----

Зөвшөөрөл олгосон: Байгаль орчин, аялал жуулчлалын яам
Төрийн нарийн бичгийн дарга, тус албан үүргийг түр
орлон гүйцэтгэгч /С.ЦОГТГЭРЭЛ /

Химийн хорт болон аюултай бодисын бодлого
зохицуулалт хариуцсан мэргэжилтэн
Ц.ЖАРГАЛНЭМЭХ

Хавсралт 7: Орд ашиглах төлөвлөгөөний нүүр

**ДОРНОД АЙМГИЙН МАТАД СУМЫН
НУТАГ, БҮТЭЭГДЭХҮҮН ХУВААХ
ГЭРЭЭТ МАТАД ХХ ТАЛБАЙН ГАЗРЫН
ТОСНЫ ОРД АШИГЛАХ ҮЙЛ
АЖИЛЛАГААНЫ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ**

ПЕТРО МАТАД ХХК

ЗОХИОГЧИД

Петро Матад ХХК-ийн хайгуул хариуцсан дарга: **ЖЕРЕМИ СМАРТ**

Петро Матад ХХК-ийн эдийн засагч: **ГРИФ МӨРФИ**

Петро Матад ХХК-ийн ХАБЭАБО-ны хэлтсийн дарга: **ГЭРИ НИЭЛ**

Монгол Улсын зөвлөх инженер: **Б.ДЭНДЭВЧУЛУУН**

Петро Матад ХХК-ийн өрөмдлөг, олборлолтын инженер: **Э.БАТГЭРЭЛ**

Петро Матад ХХК-ийн хайгуулын геологич: **Д.БУЯН-АРИВЖИХ**

Петро Матад ХХК-ийн резервуар инженер: **Б.ОЧИРБАТ**

Петро Матад ХХК-ийн хайгуулын геофизикч: **Э.БОЛОР**

МОНГОЛ УЛС

2021 оны 04-р сар

Петро Матад

БХГ-т Матад ХХ талбай

ГТОВАТ

ШИНЖЭЭЧИД:

Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн яамны Газрын тосны
бодлогын газрын дарга:

 /Б.Анхбаяр/
2021 оны 04 сарын 04 өдөр

Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн яамны Газрын тосны
бодлогын газрын ахлах шинжээч,
техникийн ухааны доктор, зөвлөх инженер:

 /А.Пүрэв/
2021 оны 04 сарын 02 өдөр

Монгол Улсын зөвлөх инженер, геофизикч:

 /А.Бадарч/
2021 оны 04 сарын 02 өдөр

Монгол Улсын газрын тосны зөвлөх инженер,
эдийн засгийн ухааны доктор, дэд профессор:

 /М.Оюунтөрс/
2021 оны 04 сарын 02 өдөр

Газрын тосны мэргэшсэн инженер, магистр:

 /Ч.Жамсран/
2021 оны 04 сарын 02 өдөр

Петро Матад

БХГ-т Матад ХХ талбай

Г.ОАУАТ

ЭБМЗ-ийн ДАРГА:

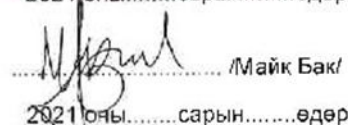
 /Б.Эдбэгзаяа/
2021 оны.....сарын.....өдөр

ЭБМЗ-ийн САЛБАР ЗӨВЛӨЛИЙН НАРИЙН
БИЧГИЙН ДАРГА:

 /Э.Мөнхзориг/
2021 оны.....сарын.....өдөр

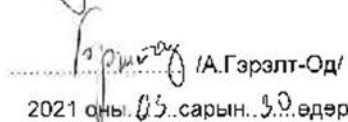
ТӨСӨЛ ХЭРЭГЖҮҮЛЭГЧИЙН УДИРДЛАГА:

Петроматад Инвест Лимитедийн захирал:

 /Майк Бак/
2021 оны.....сарын.....өдөр

ТӨСӨЛ БОЛОВСРУУЛАГЧИЙН УДИРДЛАГА:

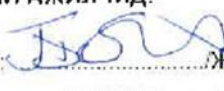
Петро Матад ХХК-ийн гүйцэтгэх захирал:

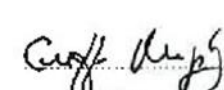
 /А.Гэрэлт-Од/
2021 оны 05 сарын 30 өдөр

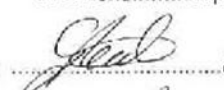
ТӨСӨЛ БОЛОВСРУУЛАГЧИЙН МОНГОЛ УПСЫН
ЗӨВЛӨХ ИНЖЕНЕР:

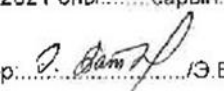
 /Б.Дандачулуун/
2021 оны 03 сарын 30 өдөр

ТӨСӨЛ БОЛОВСРУУЛАГЧИЙН ИНЖЕНЕР, ТЕХНИКИЙН АЖИЛЧИД:

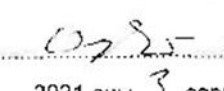
Петро Матад ХХК-ийн хайгуулын хэлтсийн дарга: /Жерми Смарт/
2021 оны.....сарын.....өдөр

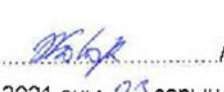
Петро Матад ХХК-ийн эдийн засагч: /Гриф Мерфи/
2021 оны.....сарын.....өдөр

Петро Матад ХХК-ийн ХАБЗАБО-ы хэлтсийн дарга: /Гари Ниал/
2021 оны 03 сарын 30 өдөр

Петро Матад ХХК-ийн өрөмдлөг, олборлолтын инженер: /Б.Батгэрэл/
2021 оны 03 сарын 30 өдөр

Петро Матад ХХК-ийн хайгуулын геологич,
байгалийн ухааны доктор: /Д.Буян-Аривжих/
2021 оны 03 сарын 30 өдөр

Петро Матад ХХК-ийн резервуар инженер: /Б.Очирбат/
2021 оны 3 сарын 30 өдөр

Петро Матад ХХК-ийн хайгуулын геофизикч: /Э.Болор/
2021 оны 03 сарын 30 өдөр

Хавсралт 8: Матад ХХ ашиглалтын талбайн БОННУ-ний тайлангийн нүүр

БАТЛАВ:
ЕРӨНХИЙ ШИНЖЭЭЧ

ХЯНАСАН:
ШИНЖЭЭЧ

Г. ЭНХМӨНХ

О. АМАРСАНАА

"ПЕТРО МАТАД" ХХК-НИЙ ГАЗРЫН ТОСНЫ ОЛБОРЛОЛТ ХИЙХ ТУРШИЛТ
-ИЙН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ НӨЛӨӨЛЛИЙН НАРИЙВЧИЛСАН ҮНЭЛГЭЭНИЙ
ТАЙЛАН

ҮНЭЛГЭЭ ХИЙСЭН МЭРГЭЖЛИЙН БАЙГУУЛЛАГЫН РЕГИСТРИЙН ДУГААР:
2887045

ҮНЭЛГЭЭ ХИЙСЭН МЭРГЭЖЛИЙН БАЙГУУЛЛАГА:
"ЭКОНАТУР" ХХК

Нэр: Гарын үсэг:
/Д.ЭНХБАЯР/

ТӨСӨЛ ХЭРЭГЖҮҮЛЭГЧ:
"ПЕТРО МАТАД" ХХК

Нэр: Гарын үсэг:
/А.ГЭРЭЛТ-ОД/

2024 ОН

**ХАВСРАЛТ 9. ТХГН-ийн тухай хуулиар тогтоосон хамгаалалттай газар нутагтай давхацсан эсэх
тодорхойлолт**

**МОНГОЛ УЛСЫН
БАЙГАЛЬ ОРЧИН,
АЯЛАЛ ЖУУЛЧЛАЛЫН ЯАМ**
Засгийн газрын II бэйр, Нэгдсэн Үндэстний гудамж 5/2,
Чингэлтэй дүүрэг, Улаанбаатар хот, 15160
Утас: 26 19 66, Факс: (976-51) 26 61 71,
Цахим шуудан: contact@met.gov.mn,
Цахим хуудас: www.met.gov.mn

2022.11.25 № 06/6911
танайс 2022.11.10-ны № 186/2022 -Т

“ПЕТРО МАТАД” ХХК-ИЙН ГҮЙЦЭТГЭХ
ЗАХИРАЛ А.ГЭРЭЛТ-ОД ТАНАА

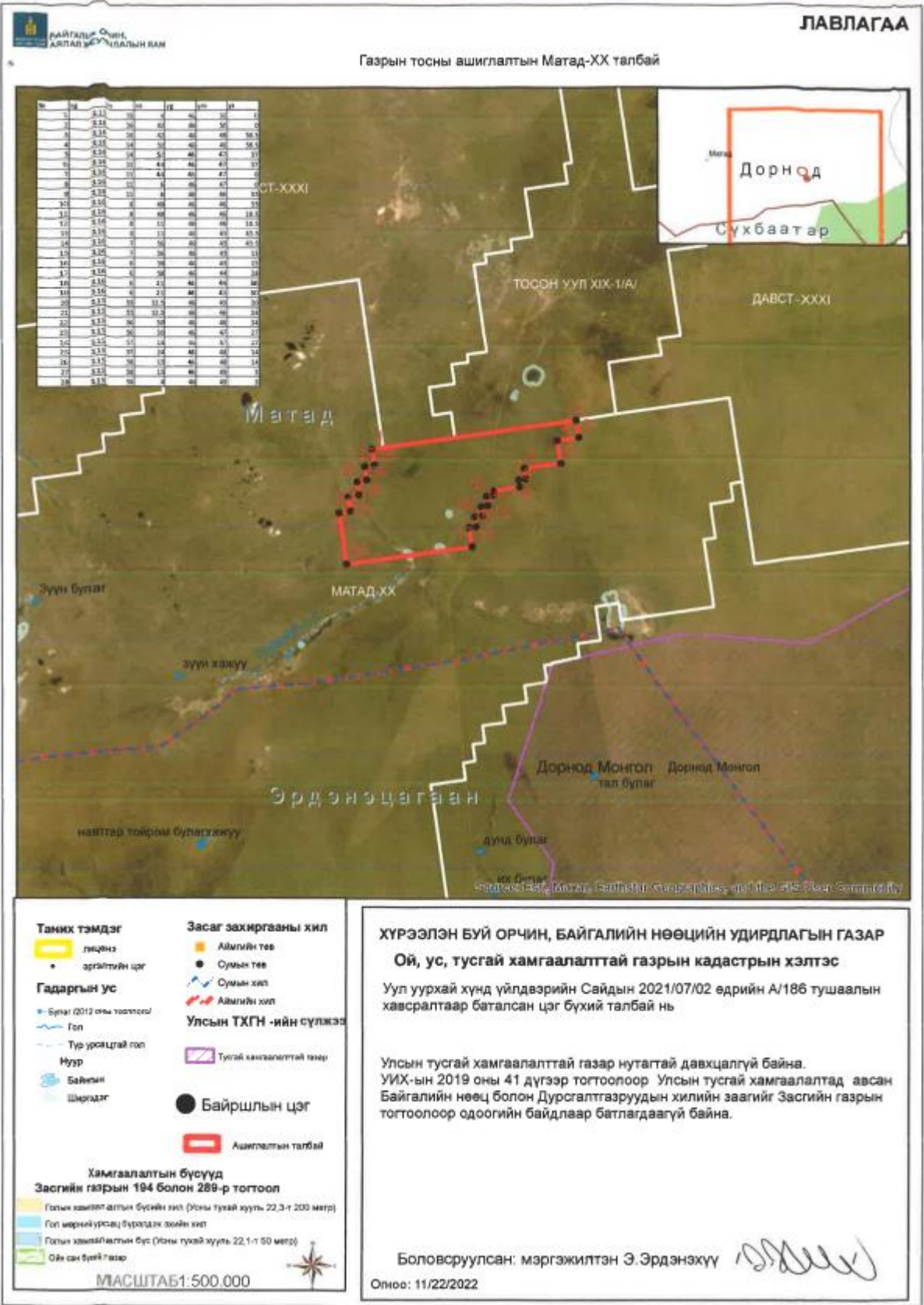
Дорнод аймгийн Матад сумын нутагт орших газрын
тосны ашиглалтын Матад-ХХ (Уул уурхай хүнд
үйлдвэрийн Сайдын 2021/07/02 өдрийн А/186 тушаалын
хавсралтаар баталсан) талбай нь Улсын тусгай
хамгаалалттай газар нутагтай давхцалгүй байна.

Улсын Их Хурлын 2019 оны 41 дүгээр тогтоолоор
Улсын тусгай хамгаалалтад авсан Байгалийн нөөц болон
Дурсгалт газруудын хилийн заагийг Засгийн газрын
тогтоолоор одоогийн байдлаар батлагдаагүй байна.
Зурган мэдээллийг хавсаргав.

Хавсралт 1 хуудаастай.

ХҮРЭЭЛЭН БҮЙ ОРЧИН,
БАЙГАЛИЙН НӨӨЦИЙН
УДИРДЛАГЫН
ГАЗРЫН ДАРГА А.ЭНХБАТ

152286793

ХАВСРАЛТ 10. Дорнод аймгийн Байгаль орчин, аялал жуулчлалын газрын 2024 оны БОМТ – тэй
танилцсан тухайн албан тоот

“ПЕТРО МАТАД” ХХК-ИЙН
ГҮЙЦЭТГЭХ ЗАХИРАЛ
А.ГЭРЭЛТ-ОД ТАНАА

ДОРНОД АЙМГИЙН ЗАСАГ ДАРГЫН ХЭРЭГЖҮҮЛЭГЧ АГЕНТЛАГ

БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ ГАЗАР

Баянтүмэнгийн гудамж, 9 дүгээр баг
Хэрлэн сум, Дорнод аймаг, 21000
Утас: 7058-3529
Цахим шуудан: domodbog@gmail.com

2025.01.23 № 42

танай _____ -ны № _____ -т

Санал хүргүүлэх тухай

Танай аж ахуйн нэгжийн 2025 оны байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөнд дараах ажлын саналыг хүргүүлж байна. Үүнд:

- 1.Сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөөний хүрээнд:
 - 1.1.Ашиглалтын талбай доторх замаас гарах тоосжилтыг бууруулах ажлыг төлөвлөх.
- 2.Биологийн олон янз байдлыг дүйцүүлэн хамгаалах арга хэмжээний төлөвлөгөөнд;
 - 2.1.Тэрбум мод үндэсний хөдөлгөөний хүрээнд сумын Засаг даргатай хамтран ажиллах гэрээ байгуулж мод тарих ажлыг зохион байгуулах.
 - 2.2.Тусгай хамгаалалттай газар нутагт холбогдох хамгаалалтын захиргааны саналыг үндэслэн тэмдэг, тэмдэглэгээ хийх.
- 3.Хог хаягдлын менежментийн төлөвлөгөөний хүрээнд:
 - 3.1.Суурьшлын бүсийн хог хаягдлын талбайг хатуу хучилттай болгох.
- 4.Удирдлага зохион байгуулалтын төлөвлөгөөнд;
 - 4.1.Байгаль орчны аудитын дүгнэлтээр үл нийцэлтэй гарсан ажлууд дээр анхаарч ажиллах.
 - 4.2.Олон нийтэд тайлагнах ажлыг сайжруулж, нөлөөллийн бүсийн болон баг, сумын иргэдэд нээлттэй танилцуулах.

Иймд дээрх саналыг 2025 оны байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөнд тусган хэрэгжүүлэн ажиллана уу.

ДАРГА А.ГАНТУЛГА

БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ ГАЗАР

Утас: 7058-3529

2107501085

Цахим гүйлгээний баримт

Хүсэлтийн лавлах дугаар: 325641456

Татсан огноо: 2025-03-18 13:55

Шилжүүлэгчийн дансны дугаар	Хүлээн авагчийн данс	Гүйлгээний дүн	Гүйлгээний төлөв
8145101029 MN550015008145101029	100900013406	76,005,000.00 MNT	Амжилттай
Шилжүүлэгчийн нэр ПЕТРОМАТАД	Хүлээн авагчийн нэр БО НӨХӨН СЭРГЭЭХ БАТАЛГАА	Гүйлгээний утга 2025 оны Байгаль орчныг хамгаалах, нөхөн сэргээх ажлын бар	
	Хүлээн авагчийн банк Төрийн сан	Гүйлгээний огноо 2025-03-18	

Гүйлгээг шивсэн хэрэглэгч	Гүйлгээг хянасан хэрэглэгч	Гүйлгээг баталсан хэрэглэгч
М. Нямсүрэн	Б. ОЮУНЧИМЭГ	Ж. Майкл

ГОЛОМТ БАНК
01 ХУУЛБАР ҮНЭН

Хавсралт 12. 2024 оны Байгаль Орчны Менежментийн Төлөвлөгөөний биелэлтийн тайлангийн
гүйцэтгэлийн үнэлгээ

Байгаль орчин, аялал жуулчлалын сайдын
2019 оны А/618 дугаар журмын 4 дүгээр
хавсралт

БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ
БИЕЛЭЛТИЙГ ДҮГНЭСЭН АЖЛЫН ХЭСГИЙН ДҮГНЭХ ХУУДАС.

Дугаар: 13

Огноо: 2024-11-20

Дорнод аймгийн Матад сумын нутагт газрын тосны бүтээгдэхүүн хуваах
гэрээт “Матад ХХ” талбайд ашиглалтын үйл ажиллагаа явуулж байгаа
“Петроматад” ХХК-ийн 2024 оны Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний
биелэлт / / хувьтайгаар дүгнэгдлээ.

Дорнод аймгийн Засаг даргын 2020 оны А/500 дугаар захирамжаар
байгуулагдсан ажлын хэсэг:

Дарга:
А.Гантулга

-Байгаль орчин, аялал жуулчлалын газрын
Дарга

Нарийн бичгийн дарга:
Н.Сүх-Ялалт

-Байгаль орчин, аялал жуулчлалын газрын
Газрын хэвлий, түүний баялагийн ашиглалт,
нөхөн сэргээлт, Газарзүйн мэдээллийн
систем хариуцсан мэргэжилтэн

Гишүүн:

С.Отгонболд

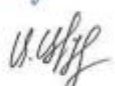
- Байгаль орчин, аялал жуулчлалын газрын
байгаль орчны хяналтын улсын байцаагч

С.Урантогос

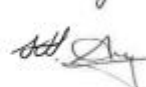
-Байгаль орчин аялал жуулчлалын газрын
орчны бохирдол, химийн бодис хариуцсан
мэргэжилтэн

Ц.Цэрэнжаргал

-Байгаль орчин, аялал жуулчлалын газрын
Усны нөөц ашиглал, хамгаалалт, мэдээллийн
сан хариуцсан мэргэжилтэн

Ш.Хангарьд

-Буйр нуур мэнэнгийн тал газрын сав газрын
захиргааны дарга

Хүлээн зөвшөөрсөн: “Петро матад” ХХК-ийн төлөөлөгч

Петроматад ХХК

ХАБЗАБО-ны хэлтсийн менежер

Гэри Нейл

Хавсралт 13. БОАЖЯ-аас байгаль орчныг нөхөн сэргээх дансанд байршуулсан төлбөрийн тооцоо
нийлсэн тухай баримт

НХМаягт Т-3

Санхүү, эдийн засгийн сайд,
Үндэсний статистикийн газрын
даргын 2002 оны тоот
тушаалын хавсралт

ТООЦООНЫ ҮЛДЭГДЛИЙН БАТАЛГАА №

Нэхэмжлэгч:

Байгууллагын нэр: Байгаль Орчин Аялал
Жуулчлалын Яам

Төлөгч:

Байгууллагын нэр: Петро Матад ХХК

Хаяг: Улаанбаатар 15160, Чингэлтэй дүүрэг
Нэгдсэн үндэстний гудамж 5/2, Засгийн
газрын II байр

Хаяг: Улаанбаатар 15000, Сүхбаатар
дүүрэг 1-р хороо, Блю скай тауэр, 508

Утас, факс: (976-51) 261966

Утас, факс: 70141099

Э-шуудан:

Э-шуудан:

Банкны нэр: БО нөхөн сэргээх баталгаа

Банкны нэр: Петро Матад ХХК

Банкны дансны дугаар: 100900013406

Банкны дансны дугаар: 5038 105 426

ТООЦОО НИЙЛСЭН ДАНСНЫ №

Нэхэмжлэгчийн нэрийн өмнөөс ерөнхий нягтлан бодогч ажилтай _____ нь төлөгчийн
нэрийн өмнөөс нягтлан бодогч ажилтай Лхагвасүрэн овогтой Мишээл тус хоёр байгууллага хооронд
2015 оны 01 сарын 01 өдрөөс 2024 оны 12 сарын 31 өдрийг дуустал хугацаанд өгч авалцсан зүйлээ хоёр
байгууллагад хөтлөгдөж буй нягтлан бодох бүртгэлийн дэлгэрэнгүй ба хураангуй бүртгэлийн бичилтээр
нэг бүрчлэн нийлж үзэхэд Петро Матад ХХК нь БО нөхөн сэргээх баталгааны 100900013406 тоот
дансанд 221,843,910 төгрөг (хоёр зуун хорин нэгэн сая найман зуун дөчин гурван мянга есөн зуун арван
төгрөг 00 мөнгө) төлж байршуулсан нь үнэн болохыг харилцан батлав.

(Тэмдэг) Нэхэмжлэгч байгууллагын нягтлан бодогч. /

(Тэмдэг) Төлөгч байгууллагын нягтлан бодогч. /

11:32:25 PM

ХААН БАНК – ИНТЕРНЭТ БАНК

ХААН БАНК

Огноо/Date: 2021.12.17 15:25:45

Шилжүүлгийн мэдээлэл/Transaction information

Журналын/Journal No: 14130397

Системийн огноо/System Date: 2021.12.16

Дансны/Картын дугаар Account/Card number	Нэр/Name	Дүн/Amount	Ханш/Rate
5031 104 021	ПЕТРО МАТАД ХХК	98,134,100.00 MNT	1.00

/ ерөн найман сая нэг зуун гучин дөрвөн мянга нэг зуун төгрөг /

Банкны дугаар/Branch No	Банкны нэр/Bank Name		
90	- Төрийн Сан		
Дансны/Картын дугаар Account/Card Number	Нэр/Name	98,134,100.00 MNT	1.00
100900013406	БО нөхөн сэргээх баталгаа		

Түгээний утга/Transaction description:
P211220-Петро Матад ХХК 2867095 БО нөхөн с

Харилцагч танд баярлалаа./Thank you to our customers

Түгээний баримтыг баталгаажуулсан/Transaction statement verified:
Холбоо, тооцооны төв/Branch, sub-branch:
Холбоо үсэг/Signature:
Холбоо/Stamp:

____ Он/Year (YYYY) ____ Cap/Month (MM) ____ Өдөр/Day (DD)

Талчилгаа/Advertisement:

ДАНСНЫ ХУУЛГА, ТОДОРХОЙЛОЛТ АВАХ

БЭЛЭН БУС ГҮЙЛГЭЭ ХИЙХ

ЦАХИМ ҮЙЛЧИЛГЭЭНД БҮРТГҮҮЛЭХ БОЛОМЖТОЙ

КИОСК

corp.khanbank.com/pagePrint2?content=uc.html_List3&j=662873679

1/1

Огноо/Date: 2024.03.11 17:16:31

Шилжүүлгийн мэдээлэл/Transaction information

Журналын/Journal No: 000681239746

Системийн огноо/System Date:2024.03.11 17:16:04

Дт/From	Дансны/Картын дугаар Account/Card number	Нэр/Name	Дүн/Amount	Ханш/Rate
	5038105426	ПЕТРОМАТАД	42,789,810.00 MNT	1.00
/ Дөчин хоёр сая долоон зуун наян есөн мянга найман зуун арван төгрөг /				
Кт/To	Банкны дугаар/Branch No 90	Банкны нэр Bank Name Төрийн Сан		
	Дансны/Картын дугаар Account/Card number 100900013406	Нэр/Name БО нөхөн сэргээх баталгаа	42,789,810.00 MNT	1.00

Гүйлгээний утга/Transaction description:
ЕВ-2867095 Петро Матад ХХК БО-ны нөхөн сэргээх барьцаа

Харилцагч танд баярлалаа./Thank you to our customers

Гүйлгээний баримтыг баталгаажуулсан/Transaction statement verified:

Халбар, тооцооны төв/Branch, sub-branch:

Гарын үсэг/Signature:

Тамра/Stamp:

_____ Он/Year (YYYY) _____ Сар/Month (MM) _____ Өдөр/Day (DD)

АШИГЛАСАН МАТЕРИАЛ

1. Байгаль орчин, аялал жуулчлалын сайдын 2019 оны 10 дугаар сарын 29 –ний өдрийн А/618 тоот тушаал “Байгаль орчны менежментий төлөвлөгөө боловсруулах, хянан батлах, тайлагнах журам.
2. Газрын тосны ашиглалтын “МАТАД ХХ” талбайн байгаль орчинд нөлөөлөх байдлын нарийвчилсан үнэлгээний тайлан (БОННУ), 2020 он, Хатандалай ХХК
3. Газрын тосны ашиглалтын “МАТАД ХХ” талбайн байгаль орчинд нөлөөлөх байдлын нарийвчилсан үнэлгээний нэмэлт тодотгол тайлан (БОННУ), 2024 он, Эконатур ХХК
4. Газрын тосны хайгуулын Матад ХХ талбайн 2024 оны байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө (БОМТ)
5. Газрын тосны хайгуулын “Матад ХХ” талбайн 2024 оны Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний биелэлтийн тайлан.
6. Дорнод аймгийн Матад сумын нутаг, Бүтээгдэхүүн хуваах гэрээт МАТАД ХХ талбайн газрын тосны орд ашиглах үйл ажиллагааны төлөвлөгөө, 2021 он